

§ 12 Miljøgodkendelse

Lilleholm

Lilleholmsvej 2, 4970 Rødby

§12 Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

16. 03. 2010

Lolland Kommune, Teknik- og Miljømyndigheden, Jernbanegade 7, 4930 Maribo

Telefon 5467 6767, teknik-ogmiljomyndighed@lolland.dk, www.lolland.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	1
Datablad.....	4
1 Resumé og samlet vurdering	5
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse	5
1.2 ikke teknisk resumé.....	5
1.3 Offentlighed	8
2 Generelle forhold.....	10
2.1 Beskrivelse af husdyrbruget.....	10
2.2 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold.....	11
2.3 Gyldighed	11
2.4 Retsbeskyttelse	11
2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen	12
3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	13
3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.....	13
3.2 Placering i landskabet	14
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift.....	17
4.1 Husdyrhold og staldindretning.....	17
4.2 Ventilation.....	19
4.3 Fodring	19
4.4 Ensilage	20
4.5 Energi- og vandforbrug	21
4.6 Spildevand herunder regnvand.....	23
4.7 Affald	25
4.8 Råvarer og hjælpestoffer	26
4.9 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	27
5 Gødningsproduktion og -håndtering	29

5.1	Gødningstyper og mængder	29
5.2	Flydende husdyrgødning.....	30
5.3	Gyllekøling.....	31
5.4	Fast gødning	32
6	Forurening og gener fra husdyrbruget	33
6.1	Ammoniak og natur.....	33
6.2	Lugt.....	43
6.3	Fluer og skadedyr	45
6.4	Transport.....	46
6.5	Støj fra anlægget og maskiner	49
6.6	Støv fra anlæg og maskiner.....	50
6.7	Lys.....	51
7	Påvirkning fra arealerne	52
7.1	Baggrund og Udbringningsarealerne	52
7.2	Påvirkninger af søer og vandløb.....	55
7.3	Kvælstof og fosfor til fjord & hav	57
7.4	Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)	59
7.5	Kvælstof til grundvand	62
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	63
8.1	Management.....	63
8.2	Foderoplysninger	64
8.3	Staldteknologi	64
8.4	Gødningsopbevaringsanlæg.....	65
8.5	Bedste tilgængelige udbringningsteknik.....	66
9	Alternative løsninger og 0-alternativet	67
9.1	Alternative løsninger	67
9.2	0-alternativ.....	67
10	Husdyrbrugets ophør	69

11	Egenkontrol og dokumentation	70
12	Bilag	72
12.1	Samlet oversigt over vilkår.....	72
12.2	Foderkorrektion	83
12.3	Kapacitetserklæring	84
12.4	Bilag IV-arter i Lolland kommune.....	85
12.5	Anvendte kilder og referencer	89
12.6	Anlægstegning for stald og lagre0	
12.7	Kort med angivelse af afløbsforhold fra ejendommen0	
12.8	Hvidbog over høringssvar	

DATABLAD

Titel: § 12 Miljøgodkendelse til kvægbedrift Lilleholmsvej 2, 4970 Rødby

Dato for godkendelse: 16.03.2010

Bedriftens navn: Lilleholm

Adresse: Lilleholmsvej 2, 4970 Rødby

CVR-nr og P-nummer: 19031799

CHR NUMMER: 113962

Ejendomsnummer: 3600025486

Matr. Nebbelunde By, Nebbelunde 6b

Bedrifts ejer og ansøger: Henrik Mikkelsen, tlf. 4011 1679, E-mail:mikkelsen@lilleholm.com

Konsulent: Gefion v. Julie F. Lindberg, Fuldbyevej 15, 4180 Sorø.

Tilsynsmyndighed: Lolland Kommune

Ekstern rådgiver:

Orbicon A/S, v/Gitte Hansen, Ringstedvej 20, 4000 Roskilde

E-mail: GIH@ORBICON.DK

Aglaja, v/ Eigil Plöger, Lundevej 48, Vråby, 4652 Hårlev

E-mail: aglaja@post.tele.dk

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Henrik Mikkelsen, Lilleholmsvej 2, 4979 Rødby har ansøgt om en miljøgodkendelse for:

- Etablering, ændring og udvidelse af kvægbesætningen fra en besætning på 106 malkekøer af storrace og 5 kalve, svarende til 142,68 DE (svarende til 125,6 DE før år 2010) til en produktion på 282 malkekøer, 240 kvier, 80 kviekalve samt 154 tyrekalve(40 til 60 Kg), svarende til 513,86 DE(svarende til 435,65 DE før år 2010).
- I forbindelse med udvidelsen skal der bygges ny ungdyrstald samt kalvestald med kalvekøkken. Stalden ønskes opført i forlængelse af nuværende stald, hvorved der bliver en afstand til offentligvej fra 27 meter i den ene ende af bygningen ned til 2,5 meter i den anden ende. Der indsættes to ekstra malkerobotter, således der i alt bliver 4 stk. og eksisterende stald udvides med 25 meter med plads til goldkøer og kælvekvier. Desuden udvides plansilo pladsen og der skal bygges en ekstra gyllebeholder på min. 3.500 m³, hvor til der ønskes dispensation fra afstandskravet til markskel og offentlig vej.

Miljøgodkendelsen omfatter kun udvidelsen på Lilleholmsvej 2, Rødby, beliggende i det åbne land ca. 645 meter fra Rødby, som er den nærmeste byzone i området.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Lolland Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 18. december 2008. Væsentlige ændringer er foretaget frem til den 29. juni 2009, hvor den endelige ansøgning er indsendt.

1.2 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af Lilleholmsvej 2, Rødby i henhold til de gældende regler¹. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende centrale vilkår.

I nedenstående oversigt er gengivet et udpluk af de centrale vilkår, der har særligt betydning for den daglige drift og planlægning:

---

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

- ❖ Den samlede produktion må ikke overstige 282 malkekøer, 240 kvier, 80 kviekalve samt 154 tyrekalve(40 til 60 Kg), svarende til 513,86 DE.
- ❖ Den samlede produktion må ikke overstige 513,55 DE på årsplan. Indenfor de enkelte aldersgrupper, tillades afvigelser i DE på +/- 5 % DE på årsplan, så længe det maksimale antal DE ikke overstiges.
- ❖ Der skal anvendes foder til malkekøer med maksimalt indhold af råprotein på 165 g råprotein/FE
- ❖ Der skal etableres en 10m dyrkningsfri - og en 20 meter udbringningsfri bræmme på alle sider af vandhul nr. 11 og vandhul nr. 14. Bræmmerne skal begge måles fra den øvre vandhulsbrink på de sider af vandhullet, hvor der dyrkes.

En oversigt over samtlige stillede vilkår fremgår af bilag 1.

Der skal gøres opmærksom på, at etablering af de ansøgte anlæg ikke må igangsættes, før der er givet en byggetilladelse og eventuelle andre nødvendige tilladelser fra Lolland Kommune.

Resume:

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse og Kommunens bemærkninger og vurdering af udvidelsen og dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer.

Produktion og arealer

Kvægbesætningen Lilleholm udvides fra en besætning på 106 malkekøer af storrace og 5 kalve, svarende til 142,82 DE til en produktion på 282 malkekøer, 240 kvier, 80 kviekalve samt 154 tyrekalve(40 til 60 Kg), svarende til 513,55 DE.

Til ejendommen hører 69,74 ha, der er beliggende i nitratklasse N0, i fosforklasse P0, i et område med begrænsede drikkevandsinteresser og ikke i nitratfølsomt indvindingsopland. Jordbundstypen er JB6. Som sædskifte er valgt K4.

Der er indgået gylleaftaler på i alt 402,41 ha med i alt 6 lodsejere (se Kort 2), hvortil der afsættes 395 DE. Ingen af de nævnte aftalearealer er beliggende i nitrat-/fosforklasser og ej heller i nitratfølsomme indvindingsoplande.

Placering

Eksisterende kostald og foderlade har et samlet areal på 3.086 m². Herudover er der tank- og servicetilbygninger på 74 m². Den eksisterende stald ønskes udvidet med en tilbygning på 25 meter, svarende til 852 m². Samtidigt bygges der en ny ungdyrstald på 3.480 m² i forlængelse af den eksisterende stald. Ungdyrestalden

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

placeres i en afstand af 27 meter til Lilleholmsvej i den ene ende af bygningen og ned til 2,5 meter i den anden ende. Da der ikke er tinglyst afstandskrav til Lilleholmsvej er en dispensation uforholdt.

I forbindelse med udvidelsen ønskes kalvehytterne flyttet til nordsiden af den nye ungdyrstald.

Desuden udvides pladsen med plansiloer, og der skal bygges en ekstra gyllebeholder på ca. 3.500 m³, hvor til der ønskes dispensation fra afstandskravet til skel og offentlig vej.

Eksisterende kostald er opført med vægge af lecablokke, pudset med hvidt cement, og gavlspidser i mørkegrå stålplader. Taget er naturgrå bølgeeternit, med en højde på 9,15 meter til kip. Tilbygning og ny kviestald ønskes opført i tilsvarende farver og max højde.

Det vurderes at de stillede vilkår er tilstrækkelige til at sikre mod væsentlige gener. jf. dog endvidere afsnittet om lugt og støj.

Lugt

Den ny kviestald bliver placeret i forlængelse af den eksisterende stald mod øst og således længere væk fra nærmeste nabo. Nærmeste nabo (Lilleholmsvej 4) ligger ca. 240 meter fra det sydvestlige hjørne af eksisterende stald og ca. 340 meter fra tilsvarende hjørne af den nye kviestald. Den eksisterende gylletank er placeret ca. 200 meter fra nærmeste nabo og den nye tank ønskes placeret vest for den eksisterende tank, med en afstand til naboen på ca. 170 meter.

Genekriterierne for lugt er henholdsvis ca. 374 meter til byzone, 247 m til samlet bebyggelse samt 100 m til enkeltbolig. I det der ikke ligger byzone, samlet bebyggelse, sommerhusområde eller lokalplans udpegede boligområder indenfor 645 meter fra produktionen, er genekriteriet for lugt overholdt.

Transporter til og fra ejendommen

Udvidelsen af produktionen på ejendommen vil bl.a. medføre at antallet af transportere øges fra ca. 473 til 700 transportere årligt. Den daglige drift vil hovedsageligt foregå i tidsrummet 7-18, hvor der vil blive hentet foder fra plansiloer (pt. afhentes mælk i dagstimerne).

Maskinstation står for hovedparten af markdriften, hvorved kørsel fra ejendommen til markerne vil bestå af udbringning af husdyrgødning samt kørsel af ensilage.

Forekomsten af intern kørsel vil stadig ligge i højsæsonerne forår og efterår. Hovedparten af gyllen vil blive udbragt om foråret og en mindre del om efteråret til aftalearealer

Idet transporterne ikke kommer til at gå gennem et tættere bebygget område vurderes, at ændringen i antallet af transportere ikke vil give anledning til væsentlige gener.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Området omkring Lilleholmsvej 2 er meget sparsomt på naturområder og rummer udelukkende vandhuller og kanallignende vandløb (Kort 1).

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

Nærmeste § 7-lokalitet er beliggende ved Syltholm Vindmøllepark, ca. 7,5 km sydøst for stald og lager mens de nærmeste Natura 2000-områder er nr. 173 Smålandsfarvandet og Guldborgsund med kyster, beliggende ca. 7,5 km mod nordøst og nr. 177 Maribosøerne beliggende ca. 8,5 km øst for ansøger. Afstanden er således for stor til, at der er nogen målbar merbelastning.

Det vurderes, at ansøgningen ikke har væsentlig negativ indvirkning på de nærmeste internationale beskyttelsesområder. Denne vurdering er begrundet i afstanden fra stald og lager til nærmeste beskyttelsesområde samt i at udvaskning af nitrat og fosfor til recipienter overholder kravene.

Det er kommunens vurdering, at udbringning af husdyrgødning tæt på vandhullerne nr. 11 og nr. 14 vil have en negativ effekt på vandhullets værdi som levested og fourageringsområde for Bilag IV-padderne Stor Vand-salamander og Springfrø. For vandhul nr. 14 vil der i kraft af terrænets hældning være fare for afstrømning af husdyrgødning direkte ned i vandhullet. Der stilles således vilkår til dyrkningsfri – og udbringningsfri bræmmer omkring disse vandhuller.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

BAT

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

1.3 OFFENTLIGHED

Da der er tale om anlæg til husdyrproduktion for mere end 250 dyreenheder i kvæg, skal ansøgningsmaterialet i henhold til Husdyrbrugloven § 55, offentliggøres således at offentligheden får lejlighed til at se materialet og udtale sig herom.

Ansøgningen blev offentliggjort den 10.2.2009 i Lollandsposten og Ekstraposten
Der indkom ingen bemærkninger

Udkast til miljøgodkendelse blev den 8. 12.2009 udsendt til høring hos naboer og skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 6 uger, til og med den 21.1.2010.

Høringssvar

Der indkom i forbindelse med høringen udelukkende svar fra ansøger selv. Bemærkningerne gav anledning til enkelte justeringer af vilkår. Høringssvar og kommunens kommentarer kan ses i bilag 8, hvidbog over høringssvar.

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

Klagevejledning og offentliggørelse

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til Husdyrloven, kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 13.04.2010 påklages til Miljøklagenævnet.

Klageberettiget er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen. Godkendelsen er offentliggjort ved annonce i Lollandsposten og Ekstraposten den 16.03.2010.

Eventuel klage stiles til Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men indsendes skriftligt til Lolland Kommune, Teknik- og Miljømyndighed, Jernbanegade 7, 4930 Maribo eller pr. mail til lolland@lolland.dk, som videresender klagen med sagens akter. Lolland Kommune skal have klagen senest den 13.4.2010 inden kontortids ophør.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor godkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1. Undtaget fra dette er dog hvis miljøgodkendelsen indeholder vilkår angående landskabelige forhold og ved etablering af gyllebeholdere i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 3.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Lovgrundlag

Lov nr. 1572 af 20/12/2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

Bek. nr. 1695 af 19/12/2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. med senere ændringer.

Bek. Nr. 408 af 1/5/2007 udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Lov nr. 933 af 24/9/2009 om naturbeskyttelse

2 GENERELLE FORHOLD

2.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Miljøgodkendelsen gælder for husdyrbruget Lilleholm, Lilleholmsvej 2, Rødby.

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Lilleholmsvej 2, Rødby. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 113962. Ejendommen har CVR nr. 19031799.

Henrik Mikkelsen på Lilleholmsvej 2, ønsker at udvide den nuværende besætning på 106 malkekøer af stor race og 5 kalve til 282 malkekøer, 240 kvier, 80 kviekalve og 154 tyrekalve (40 – 60 kg), så produktionen svarende til en udvidelse fra 142,82 DE til 513,86 DE.

I forbindelse med udvidelsen skal der bygges ny ungdyrstald samt kalvestald med kalvekøkken. Der indsættes to ekstra malkerobotter, således der i alt bliver 4 stk. Desuden udvides plansilopladsen og der bygges en ekstra gyllebeholder på min. 3.500 m³, hvor til der ønskes dispensation fra afstandskravet til markskel og offentlig vej.

Efter udvidelsen vil der være en opbevaringskapacitet på ejendommen, som er tilstrækkelig til 12 måneders opbevaring af kvæggyllen.

Fast gødning opbevares på møddingplads med opsamling af møddingvand til gyllebeholder.

Den lovpligtige reduktion af ammoniak på 20 % opnås ved skraber over spalterne i ko- og kviestalden, foderoptimering på malkekøerne og gyllekøling i den eksisterende kostald. Den indvundne varme anvendes til opvarmning af stuehuset og brugsvand.

Genekriterierne for lugt er ca. 374 meter til byzone, 247 m til samlet bebyggelse samt 100 m til enkeltbolig, hvilket er overholdt for den ansøgte udvidelse.

De faktiske afstande fra de nye staldanlæg bliver 645 meter til byzone (Rødby), 1.190 meter til samlet bebyggelse (Nebbelunde) mens afstanden til nærmeste nabo (Lilleholmsvej 4) er ca. 240 og 200 meter til henholdsvis eksisterende stald og gyllebeholder, ca. 340 til den nye stald samt henholdsvis ca. 170 og ca. 150 meter til ny gylletank og plansilo.

Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger længere væk end 7,5 km fra nærmeste naturområde. Det er derfor ikke nødvendigt at foretage beregning på den højeste emission fra anlægget.

Der drives ca. 70 ha jord. Der er ikke nitratfølsomme områder imellem udspretningsarealerne. Jorden er ikke omfattet af nitrat- og fosforklasser, hvorfor reduktionsprocenten er 100, svarende til at det er muligt at udbringe 1,7 DE/ha. Der skal som gennemsnit udbringes 1,7 DE pr. ha, hvorfor der ikke er behov for ekstra vilkår.

Der afsættes 395 DE husdyrgødning fordelt på 6 forskellige aftaler. Aftalearealerne er ikke omfattet af nitrat- og fosforklasser, ligeledes er der ikke nitratfølsomme områder, hvorfor aftalearealer ikke behøver selvstændig godkendelse. Arealkravet opfyldes senest 1 år efter fuld udvidelse.

2.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Ud over det i nærværende miljøgodkendelse beskrevne, må der **ikke** ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af tilsynsmyndigheden.

Udskiftning af arealer skal anmeldes til kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jf. § 15 i ovennævnte bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen før landbruget foretager følgende:

- Ejerskifte af virksomhed
- Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
- Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

2.3 GYLDIGHED

Den bygningsmæssige del af udvidelsen skal være afsluttet inden udgangen af 2012. Den produktionsmæssige del af udvidelsen skal være afsluttet inden udgangen af 2013.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse, ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Herefter vil den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, bortfalde med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen.

Det er ikke hensigten at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

2.4 RETSBESKYTTELSE

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er 16.03.2018. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Det samme er tilfældet, hvis der sker væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik således, at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller hvis der af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

2.5 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2018.

Det skal bemærkes at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

3 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen Lilleholmsvej 2 ligger i Lolland Kommune og er beliggende i landzone ca. 645 meter vest for Rødby. Nærmeste beboelse (Lilleholmsvej 4), er beliggende ca. 150 meter sydvest for ejendommens anlæg. Nærmeste område, som er udlagt til boligområde (samlet bebyggelse) er Nebbelunde, ca. 1.200 meter nord-øst for ejendommens anlæg.

Produktionsbygningerne ligger ret isoleret i et relativt fladt terræn i et landbrugsområdet og der er i forvejen en kvægproduktion på ejendommen.

Ejendommen er ikke beliggende indenfor bygge- og beskyttelseslinier.

Produktionsanlægget overholder §6 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, vedrørende forbudszoner, men kun delvist de generelle afstandskrav jf. §8, idet kravet til skel og offentlig/privat vej overskrides.

Oversigt over afstand til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Afstandstabel	Afstand fra anlægget*	Lovkrav (minimum)
Nabobeboelse i landzone (Lilleholmsvej 4)	154 m	50 m
Nabobeboelse i samlet bebyggelse (Nebbelunde)	1.200 m	300 m
Byzone (Rødby)	645 m	300 m
Sommerhusområde	>300 m	300 m
Sårbar natur (§7 – Syltholm Vindmøllepark)	7,5 km	-
Sårbar natur (§3- vandhul)	500 m	-
NATURA 2000 (nr. 173 Smålandsfarvandet og Gulbdorgsund med kyster)	7,5 km	-
Skel	Ca. 7 m**	30 m
Beboelse på samme ejendom	>20 m	15 m
Levnedsvirksomhed	>25 m	25 m
Vandløb/dræn/søer	> 15 m	15 m
Almene vandforsyningsanlæg	>50 m	50 m
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	>25 m	25 m

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

*) anlæg omfatter: stalde og gødningsopbevaringsanlæg m.m. **)Placeringen af gylletanken kræver dispensation.

Der findes ingen skovbyggelinje, kirkebyggelinje og fortidsmindelinje i nærheden af ejendommen.

Ejendommen ligger i et område uden særlig landskabelig interesse, særlig geologisk interesse, bevaringsværdige kulturmiljøer, rekreative interesseområder, skovrejsningsområder og kirkeindsigtsområde.

Anlægget er placeret i et område der i regionplanen er udpeget til økologiske forbindelser.

Beskyttelseslinjen til åen, syd for Lilleholm, er beliggende i en afstand af ca. 165 meter. Der ligger 8 vandhuller inden for en afstand af 1.000 meter, hvoraf det nærmeste ligger i ansøgers have, mindre end 100 meter fra den ansøgte stald.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer at afstandskrav nævnt i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt med undtagelse af at den ansøgte gyllebeholder ikke overholder afstandskrav til naboskel.

I forbindelse med at der er søgt om udvidelse af dyreholdet, søges der om dispensation for afstand til naboskel, idet der opføres en ny gylletank ca. 7 meter fra skel.

Der er tale om et markskel, og Kommunen dispenserer fra afstandsreglerne for naboskel, da der vurderes ikke at være gener for naboen eller andre, forbundet med placeringen af gyllebeholderen.

Husdyrbrugets projekterede anlæg ligger udenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, og åbeskyttelseslinier. Kommunen vurderer, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- ❖ Den nye gyllebeholder kan opføres indtil 7 m fra naboskel og 8 meter fra offentlig vej.
- ❖ Den nye staldbygning kan opføres indtil 2,5 m fra offentlig vej

3.2 PLACERING I LANDSKABET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det udvidede produktionsanlæg på ejendommen, Lilleholmsvej 2, er beliggende i det åbne land ca. 645 m. vest for Rødby. Der er tale om et åbent landskab, præget af mindre landbrugsejendomme hvor imellem en del markskel er markeret med levende hegn.

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

Eksisterende kostald er opført med vægge af lecablokke pudset med hvidt cement og gavlspidser i mørkegrå stålplader. Taget er naturgrå bølgeeternit. Og med en højde på 9,15 meter til kip. Tilbygning og ny kvistald ønskes opført i sammen tilsvarende farver og max højde.

Eksisterende kostald og foderlade har et samlet areal på 3.086 m² samt tank- og servicetilbygning på 74 m². Denne ønskes udvidet med en tilbygning på 25 meter, svarende til 852 m². Desuden ønskes opført en ny ungdyrstald på 3.480 m² samt i denne forbindelse ønskes kalvehytterne flyttet til nord siden af ny ungdyrstald.

Eksisterende plansilo består af 2 plansiloer med et samlede areal på 1.342 m² og udvides med endnu et rum på 14 meters brede, i alt 2.196 m². Dertil opførsel af endnu en plansilo med 1-2 sektion på 730 m² til græsen-silage. Efter fuld udvidelse er der i alt 2.926 m² plansilo med en murhøjde på 3 meter, hvilket giver en kapacitet til ca. 8.778 m³ ensilage.

For at opnå tilstrækkelig opbevaringskapacitet ønskes der etableret en ny gyllebeholder på min. 3.500 m³ ved siden af den eksisterende gyllebeholder. Der ansøges i den forbindelse om dispensation for afstandskravet til naboskel og offentlig vej.

Møddingpladsen er placeret centralt på ejendommen, øst for den eksisterende gyllebeholder, som en fast betonplads med opsamling til gyllebeholder: 16* 27 meter= 432 m². Dermed er der en oplagringskapacitet på ca. 600 m³.

Ansøger ønsker ikke høj tæt beplantning rundt om ejendommen, da det giver turbulens og derved forstyrrelse af den naturlige ventilation. Det foreslås at eksisterende vejbeplantning langs Lilleholmsvej, bestående af enkeltstående paradisæbletræer i græsabat, forsættes på sydsiden af den nye ungdyrstald (se kortbilag 1).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen har vurderet de landskabsmæssige påvirkninger og afvejer disse hensyn i forhold til andre hensyn til værdifulde naturbeskyttelsesområder, herunder også økologiske forbindelseslinier og lignende regionale udpegninger.

Den konkrete vurdering af lokaliseringen af et husdyrbrug bør ske som en afvejning mellem beskyttelsesinteresser og erhvervmæssige interesser. Ejendommen Lilleholm er i henhold til den gældende Regionkommuneplan 2005 placeret i landzone. Lilleholm ligger som den første af de i alt 2 ejendomme på Lilleholmsvej, der er en offentlig vej med udkørsel til Vestre Allé.

Ejendommen fremtræder i dag som en samlet enhed i landskabet, idet alle bygninger er opført i tilknytning til hinanden. Hovedparten af ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer udgør en hensigtsmæssig helhed.

Placeringen af det nye byggeri er blandt andet bestemt af den eksisterende produktion på ejendommen, hvor en sammenbygning med eksisterende bebyggelse er mest hensigtsmæssig. Det vurderes, at beliggenheden og udformningen af det ansøgte ikke visuelt vil ændre på området. Kommunen vurderer, at det vil være hensigtsmæssigt med beplantning omkring plansiloerne mod nord og syd, idet de ikke er skjulte af eksisterende levendehegn.

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg – efter udbygningen – vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Det vurderedes tillige, at de nye driftsbygninger, herunder placering af gyllebeholderne, ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet pga. vilkåret om beplantning.

Lilleholmsvej ligger ikke inden for et interesseområde for naturbeskyttelse.

Der ligger, inden for en afstand af 1000 meter fra ejendommen, i alt 8 mindre vandhuller, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3. Syd for ejendommen løber en å – det nærmeste, den kommer på bygningerne på Lilleholm er ca. 650 meter. Nærmest ejendommen er vandhullet beliggende i ansøgers have, ca. 100 meter syd for det ansøgte staldanlæg. Der er ingen § 7 eller NATUR -2000 områder inden for en afstand af 1.000 meter af ejendommen.

Ovenstående er brugt i kommunens samlede vurdering af husdyrbrugets placering i landskabet.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- ❖ Den eksisterende stald må udvides med en tilbygning på 25 meter, svarende til maksimalt 860 m² samt der må etableres en ny stald på maksimalt 3.500 m².
- ❖ De nye bygninger må måle ca. 9,15 meter fra jord til tagryg, og den nye stald skal være af samme højde som eksisterende staldbyggeri. Facader og tag skal udføres i ikke reflekterende materialer.
- ❖ Den nye gylletank skal have en kapacitet på min. 3.500 m³ og maks. 4.500 m³ med en maks. diameter på 35 meter.
- ❖ Plansilopladsen skal have en murhøjde svarende til eksisterende siloer (3 meter), og må udvides som beskrevet med op til 1.585 m² svarende til et maksimalt totalt areal på 2.926 m²
- ❖ Møddingpladsen og kalvehytterne skal etableres på fast bund med afløb til gyllebeholder.
- ❖ Der skal etableres et afskærmende beplantningsbælte nord og syd for plansiloerne. Beplantningen skal i løbet af 4-5 år give en vedvarende, effektiv afskærmning.

4 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

4.1 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den eksisterende stald er indrettet med fast gulv i sengebåsene og spaltegulv i gødearealet. Da der er skraber ovenpå spalterne, er dette system at opfatte som BAT, uden der dog er et BAT-byggeblad herom. Staldsystemet opfylder lovkravet om reduktion i ammoniak i forhold til "bedste staldsystem".

Der skal i den eksisterende stald ikke gennemføres indretningsmæssige ændringer, i forbindelse med udvidelsen. Der er således fravalgt at ændre stalden til BAT-systemet "præfabrikerede drænedede gulve", da en sådan ændring vil medføre uforholdsmæssige store omkostninger for en stald der er bygget i år 2006. Når stalden er nedslidt eller står over for en omfattende renovering, vil staldsystemet vurderes i forhold til BAT-krav på dette tidspunkt. Med en anslået levetid for en stald på 20-30 år, forventes renoveringen gennemført indenfor denne tidshorizont.

Den nye kviestald har sengebåse med linespil og skraber ovenpå spalterne, og er opfattet som BAT, uden der dog er et BAT-byggeblad herom. Staldsystemet opfylder lovkravet om reduktion i ammoniak i forhold til "bedste staldsystem" Præfabrikerede drænedede gulve er fravalgt, idet der ikke ønskes at opføre en stald med et andet gulv end det, der findes i den eksisterende kostald. Dette er gjort ud fra en betragtning vedr. køernes forventede problemer med tilvænning til ændrede gulvforhold, i forbindelse med flytning fra den ene stald til den anden.

Der er udover ovenstående etableret gyllekøling i den eksisterende kostald.

Beregning for BAT og valgt teknik:

Stald	BAT	Valgt teknik
Kalve	Strøelse	Strøelse
Ungdyr	Præ. Gulv	Linespil med skraber
Køer	Eksisterende bagskyl m. skraber	Eksisterende bagskyl m. skraber Foderoptimering*
Samlet emission	4.127,38 Kg N pr. år	3.666,21 kg N pr. år

Bedriften vil blive drevet således at kalve (0-6 mdr.) vil komme til at gå i udendørs kalvehytter i forbindelse med den nye ungdystald. Tyrekalven vil kun gå i 2-6 uger i kalvehytterne indtil afhentning. Kvier fra 6 mdr. til kælvning vil komme til at gå i den nye sengebåsestald med skraber. Ved kælvning (24 mdr.) flyttes kvierne over i kælvboksene i den nye tilbygning til kostalden, hvor også goldkøerne vil komme til at gå. Kostalden vil blive indrettet med yderligere 2 malkerobotter til i alt 4 stk.

Oversigt over produktionen i gl. og nye DE:

Stor race	Tilladt produktion		Ansøgt udvidelse		Samlet produktion		Samlet produktion
	Antal	DE	Antal	DE	Antal	DE	Nye DE
Malkekøer,	106	124,71	176	207,05	282	331,76	376,31
Kvier 6-24 mdr.	-	-	240	85,66	240	85,66	113,92
Småkalve 0-6 mdr.	5	1,02	75	15,31	80	16,33	21,62
Tyrekalve 40- 60 kg	-	-	154	1,90	154	1,90	2,01
I alt	111	125,73	645	309,92	756	435,65	513,86

Ansøger forventer en løbende udskiftning af malkekøer med op til 45 % pr. år, svarende til ca. 127 køer. Såfremt at der i perioder produceres flere kvier end det er muligt at indsætte i kostalden, sælges disse.

Gangarealer i staldene holdes ryddelige og rengøres med kost og vand. Fra kostalden bliver der udpumpet gylle ca. hver 4. uge. Sengebåse renses dagligt og der strøs efter behov med savsmuld. Kalvehytterne muges ud efter behov.

Malkeroboter rengøres to gange dagligt med godkendte rengøringsmidler.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes, at der med rimelighed kan reguleres i kvægbesætningen, idet en normal malkekvægbesætning kræver en vis fleksibilitet med hensyn til opdræt. Det er dog forudsat, at det samlede antal DE ikke overskrides. De angivne DE (nye) er opgivet i henhold til regler for miljøgodkendelser der meddeles efter 2009.

Kommunen vurderer derfor, at den tilladte fleksibilitet ikke vil give problemer i forhold til lovens krav.

Kommunen vurderer, at der er anvendt BAT inden for staldteknologi i de valgte staldsystemer, og at de opfylder lovkravet om reduktion i ammoniak i forhold til "bedste staldsystem".

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- ❖ Den samlede produktion må ikke overstige 282 malkekøer, 240 kvier, 80 kviekalve samt 154 tyrekalve(40 til 60 Kg), svarende til 513,86 DE.
- ❖ Den samlede produktion må ikke overstige 513,86 DE på årsplan. Indenfor de enkelte aldersgrupper tillades afvigelser i DE på +/- 5 % DE på årsplan, så længe det maksimale antal DE ikke overstiges.
- ❖ Gyllen i gyllekanalerne fra hver staldsektion skal som min. udpumpes 1 gange pr. måned

4.2 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alle stalde er indrettet meget lavteknologisk med naturlig ventilation. Luftindtaget reguleres med gardiner samt luftafkast i kip i form af fastmonteret tagrygning der er hævet 40 cm.

Idet staldventilationen er naturlig vurderes det, at kravet til BAT er overholdt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at staldsystemet ikke giver anledning til gener for de omkringboende.

VILKÅR

Der er ikke stillet vilkår i forbindelse med ovenstående.

4.3 FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

For svin og fjerkræ er der fra centralt hold i EU udgivet et referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), men dette er ikke tilfældet for kvæg.

På baggrund af dette vil forhold, i relation til fodring, blive vurderet ud fra normer og delvist på baggrund af beregninger fra det digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk.

Foderplaner udarbejdes i samarbejde med kvægkonsulent, og det sikres at der anvendes den nyeste viden inden for kvægfodring.

Der tages analyser af grovfoderet, og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.

Desuden anvendes der fodertilpasning i forbindelse med ammoniakkravet i ansøgningen svarende til 165 g råprotein pr. FE, hvor der anvendes 6.487 FE pr. årsko med en mælkeproduktion på 10.053 kg mælk med 3,47 % protein.

Forventet årlig ensilageforbrug ved fuld udvidelse er ca. 5.000 tons.

Indkøbt foder opbevares i 2 eksisterende fodersiloer samt i den ene ende af den eksisterende stald, hvor et område er indrettet til blanding af fuldfoder.

Bedriftens forbrug af foderstoffer er på 240 tons kraftfoder pr. år svarende til ca.6 kg kraftfoder pr. ko og ½ kg pr kvie/kalv pr. dag. Efter udvidelsen vil der anvendes ca.700 ton kraftfoder pr. år. Dertil

kommer at der efter fuld udvidelse forventes et forbrug på ca. 5.000 tons ensilage, som forventes at blive produceret på ejet og forpagtet jord, mens halm indkøbes.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ved en såkaldt type 2 korrektion beregnes kvælstofindholdet ud fra de faktiske produktionsforhold på bedriften i forhold til fodermængde og fodersammensætning. Ved anvendelse af type 2 korrektion dokumenteres der en mindre udskillelse af kvælstof i husdyrgødningen, hvilket igen medfører en mindre ammoniakemission. Korrektionsmetoden er beskrevet i Plantedirektoratets vejledning om gødsknings- og harmoniregler.

Korrektionen for malkekøer foretages med udgangspunkt i en type 2 korrektion, men hvor der for FE pr. årsko, kg mælk pr. årsko og mælkens proteinprocent anvendes faste normtal. Dvs. det er kun indholdet af råprotein der er variabelt. Der er derfor ikke sat vilkår til korrektionsfaktoren (type 2-korrektion) men der er kun sat vilkår til foderets indhold af råprotein for samtlige husdyr i den pågældende dyregruppe på hele bedriften.

Det er Lolland Kommunes vurdering at der ved valg af effektiv styring af fodring samt ved brug af reduceret indhold af råprotein anvendes BAT, samt at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- ❖ Der skal anvendes foder til malkekøer med maksimalt indhold af råprotein på 165 g råprotein/FE
- ❖ Samtlige malkekøer på hele bedriften skal leve op til ovennævnte krav. Dokumentation for skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar (jf. plantedirektoratets regler²) det efterfølgende år. Det kan f.eks. Være effektivitetskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner eller afregninger fra slagteri, mejeri eller lignende

4.4 ENSILAGE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Foder er placeret i køresiloer med fast bund samt foderlade og kornsilo.
Der søges om at udvide ensilagepladsen samt om etablering af et kalvekøkken.

---

² Plantedirektoratets vejledning om gødsknings- og harmoniregler

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

Eksisterende plansilo består af 2 plansiloer med et samlede areal på 1.342 m² og udvides med endnu et rum på 14 meters brede, til i alt 2.196 m². Dertil opføres en 730 m² plansilo med 1-2 sektioner, til græsensilage. Efter fuld udvidelse er der i alt 2.926 m² plansilo med en murhøjde på 3 meter, hvilket giver en kapacitet til ca. 8.778 m³ ensilage. Forventet årlig ensilageforbrug ved fuldudvidelse er ca. 5.000 tons, hvorved der skal bruges en opbevaringskapacitet på minimum 6.000m³.

Opsamling af regnvand fra det befæstede siloareal er beregnet til ca. 1.170 m³ pr. år.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Placeringen af de nye plansiloer vurderes ikke at være til gene for omgivelserne. Plansiloerne kommer til at ligge i tæt forbindelse med de eksisterende siloer. Adressen Lilleholmsvej 4 kunne blive generet af nybyggeri. Det er dog vurderet at der ikke er gener i forhold til den eksisterende drift på Lilleholm.

Udsynet fra Lilleholmsvej 4, er i dag begrænset af beplantning omkring huset.

Kommunen vurderer, at med vilkår vedr. beplantning indskrevet i afsnit 3.2 samt de tiltag der er beskrevet mht. håndtering og opbevaring af ensilage, især etableringen af ny ensilagesilo, giver væsentlig mindre påvirkning til omgivelserne end ved f.eks. opbevaring i markstakke.

VILKÅR

Der er ikke stillet vilkår i forbindelse med ovenstående.

4.5 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Energiforbrug:

Elektricitet anvendes til malkning, nedkøling af mælk, gyllepumpning samt belysning.

Elforbruget før udvidelsen er beregnet til et normforbrug på ca. 101.234 kWh/år, og efter udvidelsen til et normforbrug på ca. 212.188 kWh/år, svarende til en stigning på ca. 110 %.

Følgende tiltag er gennemført for at reducere energi og vandforbruget.

- Der er etableret varmegenvinding i forbindelse med køling af mælken. Varmen anvendes til at opvarme servicerum og brugsvand i stalden. Der er årlig serviceaftale, med leverandøren af nedkølingsanlægget, for optimal drift.
- Der er etableret gyllekøling i eksisterende stald, hvor den indvundne varme anvendes til opvarmning samt brugsvand i stuehus.
- Der er automatisk vaskesystem på malkeanlægget, hvilket betyder, at der bruges færre rengøringsmidler og mindre vand, og dermed et lavere energiforbrug.
- Der er frekvensstyring på malkebotternes vakuumpumper.
- Der er naturlig ventilation i alle staldafsnit, hvormed der ikke anvendes el til ventilationen.
- Elmåler aflæses en gang om måneden

Der er etableret årlig serviceaftale med leverandøren af nedkølingsanlægget, for optimal drift af anlæg.

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

Desuden er der sat frekvensstyring på vakuumpumpen.

Der er orienteringslys med lysensorer tændt i stalden om natten (6 stk. á 58 W). Der er ved arbejde efter tusmørke arbejdesprojektør på gavlen ved plansiloerne. Desuden er der ved alle udgange af stalden en hovedkontakt, som gør at alle lys i stalden slukkes, når stalden forlades.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (delvis lavenergibelysning)

Vandforbrug:

På ejendommen benyttes almen vandforsyning fra Rødby Vandværk.

Ansøger skal indgå aftale med vandværket vedrørende den øgede leverance af vand.

Vandforbruget før udvidelsen er i normtal beregnet til ca. 4.685 m³. Forbruget forventes, beregningsmæssigt efter udvidelsen, at stige til 16.624 m³ pr. år. Det nuværende vandforbrug er ca. 6.000 m³.

Vand anvendes hovedsageligt til drikkevand og vask af stalde, mens der ikke foretages vask af markredskaber på ejendommen.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Vandforbruget følges løbende (ca. en gang om måneden). Staldene kontrolleres dagligt, og hvis der er behov, udføres små reparationer med det samme, eller der tilkaldes service, hvis der er behov for dette.

Forbrug af hjælpestoffer:

Årligt forbrug i husdyrproduktionen	Før udvidelse	Efter udvidelse
Energi (el)	101.234 kWh	212.188 kWh
Vand	4.685 m ³ (norm)	16.624 m ³

*baseret på erfaringstal.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Mælkekøleanlægget er den enkeltpost der i det totale energiforbrug, vægter mest. Kontrol og vedligeholdelse af mælkekøleanlægget bør derfor ske mindst en gang årligt.

Vandforbruget anses for reduceret bedst muligt, såfremt at drikketrug m.v. efterses løbende og vask af produktionsanlæg og stald udføres efter behov.

Kommunen vurderer, at energi- og vandforbruget ligger inden for det forventede i forhold til bedriftens produktion, men anbefaler alligevel at bedriften bliver gennemgået af en Energikonsulent.

Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små, som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Lolland Kommune fastlægger tilsynsindsatsen ud fra principperne for et differentieret tilsyn. Derfor vil alle virksomheder og landbrug blive delt op i 3 kategorier, og miljøtilsynet vil blive gennemført ud fra behovet på

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

den enkelte bedrift. Et af kriterierne for at bedriften kan indplaceres med karakteren høj indenfor systematik og information, er bl.a. at bedriften udfærdiger en miljøredegørelse eller grønt regnskab. En bedrift placeret i niveau 1 vil modtage færre og mindre omfattende kontrollerende tilsynsbesøg end en tilsvarende bedrift placeret i niveau 2, som igen får mindre kontrollerende tilsyn end en tilsvarende bedrift i niveau 3.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift, vurderer Lolland Kommune at BAT er følgende:

- At man gennemgår bedriften med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med sit energiselskab
- At man fører regnskab over forbrug af vand, energi samt foder.
- At vandingssystemet vedligeholdes således, at vandspild undgås
- At der anvendes energibesparende belysning
- At opdage og reparere evt. lækager hurtigst muligt.
- At man til stadighed renholder og vedligeholder anlæg og maskiner således, at de altid fungerer optimalt.

Det er kommunens opfattelse, at landmanden igennem god landmandspraksis og via uddannelse og dygtiggørelse indenfor landbrugsdriften mm. overholder kravet om BAT.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- ❖ Mælkekøleanlægget skal kontrolleres 1 gang pr. år af et autoriseret firma. Anlægget serviceres og justeres i henhold til producentens beskrivelse for optimal drift.
- ❖ Gyllekøleanlægget skal kontrolleres 1 gang pr. år af et autoriseret firma. Anlægget serviceres og justeres i henhold til producentens beskrivelse for optimal drift.
- ❖ Staldmekanik (foder og vand anlæg) serviceres, mindst 1 gange om året.
- ❖ Bedriften skal konsultere en energikonsulent i forbindelse med udvidelsen, og skal efterfølgende kunne dokumentere dennes forslag for kommunen.

4.6 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er ikke maskiner, redskaber m.m. tilknyttet eller opbevaret på ejendommen Lilleholmsvej 2, og der er ikke indrettet en vaskeplads.

Ved vask af malkeanlæg er der et vandforbrug på imellem 2-5 m³ vand pr. årsko. Da der bruges malkeroboter er der kun et vandforbrug på 0,5 m³ pr. årsko (bilag 2)

Spildevandet fra vask af staldanlæg samt malkeroboter m.m. føres til gyllebeholder.

Spildevands-mængderne indgår som standard i Byggebladet for gødnings- og kapacitetsberegning.

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

Opsamling fra plansiloer og den nye møddingpladsen ledes også til gyllebeholder.

Spildevandsmængder fra produktionen (Beregnet normforbrug)

Spildevandsmængder fra husdyrproduktionen	Før udvidelse m ³	Efter udvidelse m ³
Vask af stald	432	1.047
Wc og bad	146	0
Afløb fra plansiloer (nudrift 2 stk. og ansøgt drift 6 stk.)	540	1.170
Afløb fra Møddingplads	-	173

Det sanitære spildevand skal fremover behandles, således at kravet i forbindelse med det fremtidige rensniveau (svarende til mekanisk-biologiske rensning med nitrifikation) kan overholdes.

Oversigt over spildevand:

Type	Afledes til
Spildevand fra rengøring i stald og produktionsanlæg	Gyllebeholder
Opsamling fra plansilo, møddingplads og kalvehytter	Gyllebeholder
Sanitært spildevand fra WC og bad	Der skal søges om særskilt tilladelse fra Lolland Kommune vedr. afhændelse af sanitært spildevand
Tagvand	Afledes til dræn

Oversigtskort med angivelse af afløbsforhold for ejendommen se kortbilag 2.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Vurdering af spildevandsafledning til overfladevand (tagvand o.l.) sker i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, men det indgår i vurdering af ansøgningen, om det kan forventes, at der kan findes en tilfredsstillende løsning for spildevandshåndteringen.

Kommunen vurderer, at spildevand, der er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen, håndteres i overensstemmelse med denne bekendtgørelses regler.

Det sanitære spildevand fra WC og bad skal behandles, således at kravet i forbindelse med det fremtidige rensniveau (svarende til mekanisk-biologiske rensning med nitrifikation) kan overholdes.

Der skal således søges om tilladelse af udledning af rensset spildevand. Tilladelse vil blive givet særskilt afhængig af hvilken løsningsmodel der vælges.

Rengøringsvand, drikkevandsspild og afløb fra plansiloer og møddingplads beregnes og indregnes i mængden af gylle.

Kapaciteten i gyllebeholderne (2 stk.) vurderes tilstrækkeligt til at rumme de givne mængder spildevand, herunder også regnvand i ansøgt drift.

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

Ligeledes vurderer kommunen, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- Der må først foretages vask af traktorer, maskiner, redskaber, dyretransportvogn og sprøjte på ejendommen, når der er etableret en vaskeplads inkl. afløb, der overholder gældende lovgivning. Indtil da skal vask af sprøjteudstyr foregå i marken-

4.7 AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Døde dyr opbevares overdækket, mellem den eksisterende stald og den nye kvistald, minimum 15 m fra offentligvej (se kortbilag 1). Der er indgået aftale med DAKA om afhentning af døde dyr, normalt indenfor 24 timer efter anmeldelse. Dog ikke op til weekend eller helligdage.

Følgende affaldstyper produceres på ejendommen; brandbart og ikke brandbart, PVC, plastik, glas mv. Affaldet sorteres og afhentes af en vognmand som afleverer affaldet til REFA. Affaldshåndteringen er jf. Arlagårdens foreskrifter.

Husholdningsaffald afhentes af den kommunale renovationsordning.

Markdriften styres fra anden ejendom, hvorfor der ikke forekommer spildolie eller kemikalier på ejendommen.

Medicin opbevares forsvarligt i lagerrum(se kortbilag 1) mens medicinaffald afleveres til kommunens affaldsordning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler, og bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ.

Kemikalier, olieprodukter, pesticider, medicin mv. skal opbevares forsvarligt, aflåst og uden afløb.

Kommunen vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra virksomheden.

Oversigt over affaldshåndtering:

Art	Opbevares i:	Bortskaffes til:
Døde dyr, EAK-kode: 020102 ³	Under presen- ning/kadaverdække	DAKA
Fast affald:		
19.00 forbrændingseget	container	REFA
23.00 Ikke-forbrændingseget	-	-
50.00 papir og pap	container	REFA
51.00 glas	-	-
52.00 plast EAK-kode 020104	Container	REFA
52.06 heraf PVC	0	-
Olie- og kemikalieaffald:		
Landbrugs- og kemikalieaffald, EAK-kode 020109 ⁴	-	-
02.12 Pesticidaffald (T)	-	-
05.13 Affald af veterinære læge- midler (Z)	Flasker	REFA

Kommunen vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra virksomheden.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- ❖ Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer. Dette betyder bl.a. at alt farligt affald skal sorteres i separate beholdere og at afleveringen til rette modtager skal kunne dokumenteres overfor kommunen

4.8 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det er oplyst at foderet opbevares på ejendommen, i udendørs silo. Der er ingen nedgravede tanke eller borer på ejendommen.

³ Opbevaring og bortskaffelse af døde dyr sker i henhold til BEK nr. 439: Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr. Døde dyr tilmeldes afhentning indenfor 24 timer. Opbevarings- og afhentningsplads er ikke synlig fra offentlig vej – se bilag til ansøgningskema.

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

Der ønskes i forbindelse med udvidelsen opsat en ny plasttank til diesel. Tanken placeres mellem den eksisterende stald og den nye staldbygning.

I forbindelse med byggeriet flyttes den udendørs silo. Siloen monteres på en betonplads, så evt. støv eller foderrester kan samles og fjernes. Spild forventes særdeles minimalt idet foderet blæses op i siloerne. Foderrørets indløb stopper, hvis siloen bliver fuld før foderbilen er tom.

Oversigt over råvarer og hjælpestoffer

Årligt forbrug i husdyrproduktionen	Før udvidelse	Efter udvidelse
Foder	240 tons	700 tons
Diesel	14 000 liter	20 000 liter

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen stiler vilkår til forebyggelse af uheld, ved påkørsel af dieseltanken og fodersiloerne ved opstilling af pullerter.

VILKÅR

- ❖ Ved dieseltanken og fodersiloerne skal der opstilles pullert med en styrke der kan modstå påkørsel
- ❖ Tankning af diesel skal foregå på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb via olie-udskiller, eller således at spild kan opsamles
- ❖ Tankpistol må ikke kunne fastlåses under påfyldning

4.9 DRIFTSFORSTYRELSELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der skal udarbejdes en beredskabsplan, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer:

- Brand og evakuering
- Udslip af gylle ved overløb
- Udslip og spild af kemikalier eller olie
- Stophaner og hovedafbryder
- Strømsvigt, hvorved bl.a. staldventilationen standser

På en landbrugsejendom kan der ske uheld med staldanlægget, gylletank, under markdrift m.m. Kvægstalden er indrettet meget lavteknologisk med naturlig ventilation og manuel udfodring. Risikoen for uheld i staldanlægget, der kan have konsekvenser for dyreholdet eller miljøet, er minimal.

Ved sprængning af en gyllebeholder vil gyllen løbe til areal med stabilgrus og evt. til omfangsdræn med sandfangsbrønd.

For at minimere risikoen for uheld på bedriften er der foretaget følgende tiltag:

Gyllebeholderne tilses jævnlige, og bliver hvert 10. år gyllebeholderkontrolleret.

Desuden føres der logbog over flydelag.

Der er ikke etableret pumpe direkte på gyllebeholderen.

Markdriften foretages primært af maskinstation, hvis folk har ekspertise i at håndtere store maskiner.

For at minimere gene og forurening ved uheld er alle medarbejdere udstyret med en mobiltelefon og kan således ved et evt. uheld, der kan have miljømæssige konsekvenser, kontakte kommunens miljøvagt, eller ringes 112.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Udover at være BAT, så er det Lolland Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som oliespild og store som f.eks. brand, hærværk o.l.

Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året, og den skal være kendt af gårdens ansatte og andre, der har deres daglige gang på bedriften. For at alle skal kunne få adgang til planen, skal den være let tilgængelig og synlig.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- ❖ En beredskabsplan for bedriften skal senest være udfærdiget og tilsendt Lolland Kommune ved ibrugtagning af hele eller dele af det nye byggeri.
- ❖ Der skal til en hver tid forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.
- ❖ "Nærved uheld" skal noteres, og der skal udarbejdes procedure med henblik på at forebygge situationen fremover. Driftspersonalet skal gøres bekendt med proceduren.

5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

5.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I nuværende drift produceres der kvæggylle svarende til 13.047,48 kg kvælstof og 2.213,75 kg fosfor, hvoraf 2.457 kg kvælstof og 408,0 kg fosfor afsættes til Strandholmsvej 2, Rødby. Herudover produceres fast gødning svarende til 114,13 kg kvælstof og 16,56 kg fosfor.

I den ansøgte produktion produceres 8.091 tons gylle inkl. drikkevandsspild og vaskevand. Desuden produceres der årligt 2.083,90 tons kvælstof fra fast gødning. I nedenstående tabel gives en oversigt over de forskellige typer husdyrgødning m.v. der produceres og afsættes i den ansøgte produktion.

GØDNINGSTYPE	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Kvæggylle	42.214,37	7.656,85	490,23
Fast gødning	2.083,90	281,64	23,63
Afsat kvæggylle	-34.100,00	-6.169,00	-395,00
I alt til rådighed	1.0198,27	1.769,49	118,86

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendomme har i alt 472,41 ha til rådighed hvoraf 70 ha er ejet eller forpagtet og 402,41 ha er aftalearealer.

I det der produceres en total mængde på 513,86 DE svarer dette til 1,09 DE/ha. Reelt vil belastningen på aftalearealerne være 1,00 DE/ha og på ejendommens egne eller forpagtede arealer 1,70 DE/ha.

Kommunen vurderer således at det generelle harmonikrav på 1,7 DE/ha er overholdt for det ansøgte.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår

5.2 FLYDENDE HUSDYRGØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ifølge den indsendte kapacitetserklæring (bilag 3) er den årlige produktion af flydende gødning 8.090 m³.

Denne mængde inkluderer rengøringsvand, drikkevandsspild fra staldene og nedbør direkte i beholderne. Direkte nedbør til møddingplads og plansiloer (6 stk.) er beregnet til 1.493 m³. Det samlede årlige behov for opbevaring er således ca. 9.584 m³.

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for gylle på ejendommen på 9.633 m³, hvilket svarer til 12,06 måneder inkl. gyllekanalerne og 10,81 måneder ekskl. gyllekanalerne. Placeringen af de 2 gyllebeholdere på ejendommen, kan ses på kortbilag 1:

OPBEVARINGSANLÆG	Beholder Nr.	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning	Pumpe-System fra beholder til gyllevogn
Gyllebeholder 1	1	2007	5.133	Flydelag	Ikke fast
Gyllebeholder 2	2	Ansøgt	3.500	Flydelag	Ikke fast
Kanaler		2006 og ansøgt	1.500	Flydelag	-
I alt			10.133		

Ansøger vurderer at der er BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) i det følgende er gældende for gyllebeholderen på Lilleholmsvej 2:

- en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lageret tømmes hvert år og beholderen inspiceres visuelt
- beholderens bund og vægge er tætte
- der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning af beholderen
- beholderen er overdækket med flydelag

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at den beregnede opbevaringskapacitet er tilstrækkelig til at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav.

Der er i Danmark generel risiko for at der opstå vejrlig, der kan forhindre udkørsel af gylle til markerne. På Lolland er risikoen forøget i relation til de relativt lerede jorde i området. Lolland kommune vurderer derfor at der er behov for en ekstra sikkerhed og stiller vilkår om 12 måneders opbevaringskapacitet. På den baggrund gives der tilladelse til at etablere en ny tank på min. 3.500 m³ og maks. 4.500 m³.

Der stilles vilkår om løbende kontrol (min. 1 gang pr. måned) af kapaciteten i gylletankene, således at der ikke sker overløb. Udpumpning af gylle fra gyllekanalerne skal, for at undgå overløb fra gylletanken, ske ved en manuel betjent pumpe.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- ❖ Opbevaringskapacitet svarende til en produktion af husdyrgødning på min. 12 måneder
- ❖ Faste pumpeanlæg må ikke anvendes på gyllebeholderen på Lilleholmsvej 2, medmindre der laves en befæstet læsseplads med pumpebrønd og tilbageløb til gyllebeholderen. Alternativt kan der anvendes gyllevogn med egen påmonteret pumpe og returløb.
- ❖ Der skal, før udpumpning fra gyllekanalerne, (min. 1 gang pr. måned) føres kontrol med kapaciteten i gyllebeholderne.
- ❖ Hvis gyllebeholderne tages ud af drift, skal de rengøres. Såfremt gyllebeholderne afmeldes beholderkontrol, skal de gøres uanvendelige inden førstkomende 1. januar.

5.3 GYLLEKØLING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er etableret gyllekøling i den eksisterende kostald, som et frivilligt tiltag, hvorfor det ikke fremgår af nudriften. I ansøgt drift indgår gyllekølingen i den eksisterende stald som virkemiddel til reduktion af ammoniak emission, hvorfor der er estimeret elforbrug til gyllekøling i både nu- og ansøgt drift.

Gyllekølingsanlægget drives med en pumpe med 18 kW varmeydelse installeret, svarende til 12 kW køleydelse (effektfaktor 3). Med ca. 800 m² gyllekummer i eksisterende stald giver det en køling på 12.000 w/800 m² = 15 W /m², hvilket vil kunne reducere ammoniakken med ca. 15 %, hvis kølerslagerne placeres direkte oven på bunden af kummerne.

Da der på ansøgningstidspunktet ikke er dokumentation for gyllekølingens effekt i åbne kvægstalde nedskrives effekten til 10 %.

Den indvundne varme fra gyllekølingen benyttes hele året til opvarmning af brugsvand i stuehuset samt til opvarmning af selve stuehuset (ca. 9 måneder).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kravet om 20 % reduktion af NH₃ tab fra stald og lager er i det ansøgte opfyldt ved fodertilpasninger, valgte staldsystem samt gyllekøling i den eksisterende kostald.

Lolland kommune vurderer med baggrund af gyllekølingens dokumenterede effekt i svinestalde at køling af gyllekanalerne i den åbne kostald vil minimere fordampning af NH₃.

Ved revurderingen i år 2018 vil effekten af gyllekøling i kvægstalde blive revurderet i forhold til ny viden.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- ❖ Køleanlægget skal serviceres 1 gang pr. år
- ❖ Køleydelsen af varmepumperne skal være min. 12 kWatt.
- ❖ Gyllekølingsanlæg i gyllekanalerne skal være i drift i året rundt (8.760 timer) svarende til en effektiv driftstid på min. 6.132 timer.
- ❖ Der skal være tæller til registrering af timeforbrug på varmepumpen til dokumentation af driftstiden
- ❖ Den månedlige driftstid skal indføres i driftsjournalen.

5.4 FAST GØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ansøger oplyser at fast gødning fra kalveboksene opbevares på møddingpladsen.

Møddingspladsen, med en kapacitet til 150 tons, er placeret centralt på ejendommen (se kortbilag 1) og er indrettet med fast bund og afløb til gyllebeholder.

Den faste gødning nedpløjes om efteråret.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer at opbevaringskapaciteten til fast gødning er tilstrækkelig i forhold til produktionen på ca. 110 tons.

VILKÅR

- ❖ Al produceret fast gødning skal opbevares på ejendommen møddingsplads, med afløb til gyllebeholder.

6 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

6.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Fordampning og generelt reduktionskrav

Påvirkningen af kvælstofbelastningen i form af fordampet ammoniak fra ændringen i husdyrbruget skal vurderes i forhold til sårbare naturområder og arter samt i forhold til internationale naturbeskyttelsesområder.

Fordampningen i nudrift er beregnet til 1.432,21 kg N pr. år og i ansøgt produktion beregnet til 3.666,21 kg N/år. Ændringen i produktionen medfører en stigning i ammoniakfordampningen på beregnet 2.233,99 kg N pr. år.

I disse beregninger er der taget højde for den generelle reduktion i ammoniakfordampning, som er kravet i husdyrgodkendelsesloven. Ved bygning af nye stalde, og ændring af eksisterende, skal der ske en reduktion på 20 % i forhold til et fastlagt reference-staldsystem, da ansøgningen er indsendt inden 1. januar 2009.

Kravet om den generelle ammoniakreduktion er opfyldt ved at ansøger har anvendt skraber over spalterne i ko- og kviestalden, anvender foderkorrektioner samt køling af gyllen i kostalden.

§ 7-naturområder

Anlæg af stald og lager

I Husdyrgodkendelsesloven i § 7 er der fastlagt en række beskyttede naturtyper, nemlig højmosse, hede, overdrev, lobeliesø og andre ammoniakfølsomme søer. Etablering af stald og lager er ikke tilladt, hvis de ligger inden for en afstand af 300 m fra de pågældende § 7-områder.

Merbelastning

I "Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug", bilag 3 er der fastsat to bufferzoner på henholdsvis 300 m og 1.000 m omkring § 7-områderne, indenfor hvilke der er krav til kvælstofemissionen til de ovennævnte særligt sårbare naturtyper. Disse afskæringskriterier er fastsat, så der ikke sker en væsentlig påvirkning af de mest følsomme naturtyper.

Indenfor 300 m fra et § 7-område må der ikke ske nogen forøgelse af merbelastningen overhovedet. Er stald og anlæg beliggende indenfor en afstand af 300-1.000 m fra et § 7-naturområde er det fastlagt, hvor meget den tilladte merbelastning på naturområdet højst må være. Den afhænger af antallet af øvrige ejendomme, der har en husdyrproduktion større end 75 dyreenheder (DE) både indenfor 1.000 m fra den ejendom, der søger om miljøgodkendelse samt indenfor 1000 m fra § 7-naturområdet. Merbelastningen på naturområdet må ikke overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,30 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom udover ansøger)
- 0,50 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

- 0,70 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Hvis merbelastningen overskrider beskyttelsesniveauerne, vil ansøger blive anmodet om at projektilpasse ansøgningen, således at merbelastningen ikke overskrider grænseværdierne. Det samme vil gøre sig gældende, hvis den samlede baggrundsbelastning, i forhold til naturens tålegrænse for de enkelte naturtyper, overskrides jf. Ammoniakmanualen (Kilde 2).

I denne ansøgning ligger nærmeste § 7-lokalitet ved Syltholm Vindmøllepark, ca. 7,5 km sydøst for stald og lager.

Natura 2000-områder

EU har en overordnet målsætning om at stoppe forringelser af biodiversiteten senest i 2010. Ét af de vigtigste midler til at opfylde denne målsætning er de såkaldte Natura 2000-direktiver (Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektiv).

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som danner tilsammen et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. I Danmark kaldes områderne også for internationale naturbeskyttelsesområder, og her indgår også ramsarområderne. Der er 254 habitat-, 113 fuglebeskyttelses- og 27 ramsarområder i Danmark.

Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

Stald og anlæg samt udbringningsarealernes beliggenhed i forhold til internationale beskyttelsesområder er vist i Tabel 1. Arealerne er besigtiget d. 12. marts, d. 20. april og d. 29. april 2009.

Nærmeste Natura 2000-område, nr. 173 Smålandsfarvandet og Guldborgsund med kyster er beliggende ca. 7,5 km mod sydøst. Næst nærmeste Natura 2000-område, nr. 177 Maribosøerne ligger 8,5 km øst for ansøger.

Natura 2000-område	173, Smålandsfarvandet og Guldborgsund med kyster
Habitatområde	153, Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand
Fuglebeskyttelsesområde	83, Kyststrækningen v. Hyllekrog – Rødsand
Natura 2000-område	177, Maribosøerne
Habitatområde	156, Maribosøerne
Fuglebeskyttelsesområde	87, Maribosøerne

Tabel 1. Nærmeste Natura2000-områder og andre indeholdte naturbeskyttelsesområder i forhold til ansøgningen.

Bilag IV-arter

I Danmark findes der 80 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. I Lolland Kommune er der i nyere tid fundet 22 dyre- og plantearter, som er omfattet af bilag IV. Deres status i kommunen fremgår af Bilag 4.

Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder.

Registreringen af bilag IV-arter er sammenfattet i Tabel 2 og 3. Naturlokaliteterne er vist ses på Kort 1.

Padder (kilde 7, 11, 12 og 14).

Grønbroget Tudse er i 2009 registreret i 2 vandhuller hhv. 500 m syd for (Foto 1) og 1200 m nord for ansøger og er endvidere tidligere registreret i bestande, der ligger i en afstand af 4-5 km fra ansøger.

Grønbroget Tudse yngler i nygravede vandhuller eller lavninger uden eller med sparsom vegetation, eksempelvis vandhuller med tætgræssede bredder. Endvidere kan den yngle i vandhuller, hvor vegetationen holdes lav ved afgræsning, eller i gamle ajle-beholdere og lignende kunstige anlæg.

Grønbroget Tudse opholder sig kun i vandhullet i forbindelse med æglægningen. Derefter opholder den sig på land, primært på steder med bar jord eller sand eller befæstet med grus, småsten, klinker, sten, asfalt eller gammel, sprukken beton, og meget ofte i tilknytning til menneskeboliger. Typisk raster de om dagen i jordhuller, under sten, under skrammelbunker, under terrassefliser eller inde i bygninger (udhuse, stalde).

Foto 1: Forholdsvist nygravet eller oprenset vandhul, nr. 10 syd for ansøger. I vandhullet er registreret Grønbroget Tudse, Stor Vandsalamander og Grøn Frø. Foto. d. 12. marts 2009.

Strandtudse er knyttet til kystnære vandhuller og vandfyldte lavninger; gerne med temporær karakter. Nærmeste bestand er senest registreret i 2005 ved Kramnitze ca. 5 km sydvest for ansøger.

Løvfrø er ikke registreret under feltarbejdet i 2009, men er kendt fra vandhuller umiddelbart syd for Rinsebølle Mose ca. 4 km øst for ansøger og fra vandhuller øst for Kramnitze ca. 5 km sydvest for ansøger.

Arten lever oftest i områder med sandet eller sandblandet jord, idet den om dagen opholder sig nedgravet i jorden. Dens ynglevandhuller skal være varme (fuldt solbeskinnede), rentvandede og uden fisk.

Løvfrø har sine nærmeste kendte forekomster registreret ca. 7 km mod nord ved Kristianssæde Skov, hvor arten senest er registreret i 2005. Løvfrøen kræver rentvandede, solbeskinnede vandhuller med lav vandstand og uden fisk. Når arten fouragerer og raster foretrækker den udyrkede og gerne sydvendte arealer langs krat, levende hegn og skovbryn.

Spidssnudet Frø, der ikke i samme grad er knyttet til egentlige vandhuller, men i højere grad til oversvømmede partier i moser og på enge, er ikke registreret ved feltarbejdet i 2009. Ingen af de undersøgte vandhuller har imidlertid en karakter, der gør dem umiddelbart til oplagte potentielle levesteder for Spidssnudet Frø. Arten er vidt udbredt i Lolland Kommune og forventes at findes i området.

Stor Vandsalamander er registreret i 8 vandhuller og kan findes i flere af de undersøgte. Arten må betegnes som meget hyppig i denne del af kommunen. Stor Vandsalamander er i modsætning til foregående art knyttet til egentlige vandhuller (Foto 2) – gerne meget små og helst uden fisk.

Stor Vandsalamander opholder sig efter yngleperioden forsat lige omkring ynglevandhullet eller 2-300 meter derfra. Det samme gør Spidssnudet Frø. For begge arter er forudsætningen dog, at ynglebiotopen er omgivet af naturarealer eller i det mindste ikke dyrket ager.

Springfrø er på trods af, at arten betragtes som vidt udbredt i kommunen, ikke registreret i vandhullerne i nærheden af stald og anlæg. Nærmeste registrering i 2009 er fra Rødbyhavn ca. 3 km mod syd. Springfrø er som ovenstående udpræget knyttet til egentlige vandhuller. Springfrø raster efter yngleperioden helst i løvskov, levende hegn eller remiser med bevoksning.

Udover ovennævnte bilag IV-arter er der i 2009 i området registreret Skrubbudse, Lille Vandsalamander og Grøn Frø. De 2 sidstnævnte arter er set i meget store bestande. Alle padder i Danmark er fredet og voksne dyr, æg eller yngel må ikke slås ihjel.

Flagermus (kilde 8 og 17).

Der er i forbindelse med natteregistreringer efter padder registreret Flagermus uden at disse er bestemt til art. Mindst 5 flagermusarter er almindelige i denne del af kommunen – Vandflagermus, Brunflagermus, Sydflagermus, Trolldflagermus og Dværgflagermus. Dertil kommer 4-5 arter, som er sjældne, men dog mulige at træffe i området (se Bilag 4). Arterne vil være tilknyttet skove, træbevoksede vådområder, gamle træer og bygninger.

Der er findes leve- eller rastemuligheder i form af gamle driftsbygninger og gamle træer. Flere af arterne kan ligeledes yngle i menneskeboliger.

Øvrige bilag IV-arter, rødlistede eller fredede arter.

Det er næppe sandsynligt, at der i det område, der kan blive påvirket af forøget fordampning af ammoniak fra stald og lager findes andre bilag IV-arter eller beskyttelseskrævende arter end de nævnte.

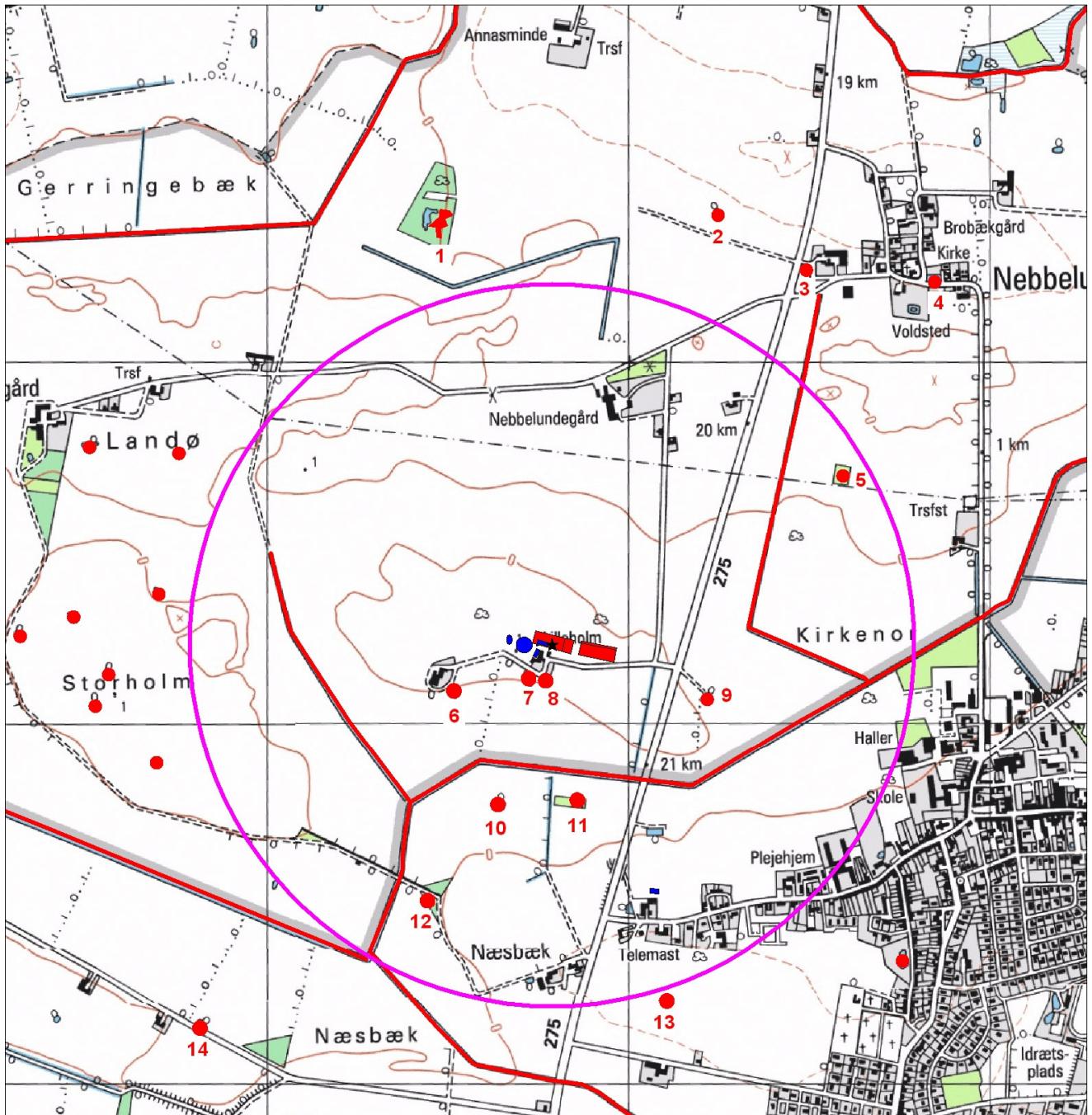
Foto 2: Vandhul nr. 8 i tilknytning til ansøgers have. I vandhullet er der i 2009 registreret Stor Vandsalamander, Lille Vandsalamander og Grøn Frø. Foto d. 20. april 2009.

Art	Registreret i 2009	Forekomst i området	Bemærkning
Grønbroget Tudse	ja	Stedvis hyppig i området	Er registreret i følgende vandhuller: 1 og 10
Strandtudse	nej	Usandsynligt at arten forekommer nær stald og lager	
Løgfrø	nej	Usandsynligt at arten forekommer nær stald og lager	
Løvfrø	nej	Usandsynligt at arten forekommer nær stald og lager	
Spidssnudet Frø	nej	Sandsynligt at arten forekommer på egnede biotoper nær stald og lager	
Springfrø	nej	Spredt forekommende i området	
Stor Vandsalamander	ja	Hyppig og måske talrig nær stald og lager	Er registreret i følgende vandhuller: 1, 2, 5, 6, 7, 8, 10 og 12

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

Flagermusarter	ja	Meget sandsynligt at der forekommer arter af Flagermus	Set sporadisk ved natregistreringer
----------------	----	--	-------------------------------------

Tabel 2: Forekomst af Bilag IV-arter nær stald og lager på Lilleholmsvej 2. Naturområderne er besøgt d. 12. marts, 20. april og 29. april 2009.

Kort 1: Besøgtede vandhuller (vist med nummer) i området omkring stald og lager på Lilleholmsvej 2. Alle vandhuller samt de viste vandløb er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Regionale og lokale naturværdier

Jævnfør § 29 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven kan kommunen fastsætte yderligere vilkår, hvis det vurderes, at et lokalt naturområde anses for at være særligt bevaringsværdigt. Lolland Kommune har besluttet at anvende samme skærpede krav, som er stillet for naturområder, der er udpeget i henhold til Husdyrgodkendelseslovens § 7.

I vurderingen behandles områder med habitatnaturtype, § 3-beskyttet natur og naturområder, der er levesteder for fredede eller rødlistede dyre- og plantearter.

Vandhul nr	Habitatnaturtype	Besigtigelsesdato	Registrerede Bilag IV-padder og andre padder	Potentielt levested for Bilag IV-padder
1	3140	20. april, 29. april	Stor Vandsalamander (3), Grønbroget Tudse (mange)	Løvfrø, Springfrø
2	3140	20. april, 29. april	Stor Vandsalamander (1), Lille Vandsalamander (2)	Løvfrø, Grønbroget Tudse
3	3150	20. april, 29. april	Grøn Frø (mange)	Stor Vandsalamander
4	3150	20. april	Grøn Frø (mange), Skrubbtudse	Stor Vandsalamander
5	3140	29. april	Stor Vandsalamander (4)	Løvfrø, Grønbroget Tudse, Springfrø
6	3150	20. april, 29. april	Stor Vandsalamander (1), Grøn Frø (5), Skrubbtudse (3)	Springfrø
7		20. april, 29. april	Stor Vandsalamander (3), Lille Vandsalamander (2)	
8	3150	20. april, 29. april	Stor Vandsalamander (2), Lille Vandsalamander, Grøn Frø (mange)	
9	3150	20. april	Grøn Frø	
10	potentielt 3140	12. marts, 20. april	Stor Vandsalamander (1), Grønbroget Tudse (2), Grøn Frø (mange),	Løvfrø
11	3150	12. marts, 20. april, 29. april	Lille Vandsalamander, Grøn Frø (mange)	Stor Vandsalamander, Løvfrø, Springfrø
12	3140	20. april, 29. april	Stor Vandsalamander (3), Lille Vandsalamander (mange), Grøn Frø (mange)	Løvfrø, Springfrø
13	3150	12. marts, 29. april	Grøn Frø (1)	Stor Vandsalamander, Springfrø, Løvfrø
14	3150	12. marts		Stor Vandsalamander, Springfrø

Tabel 3. besigtigede vandhuller og deres forekomst af habitatnaturtyper og padder.

Habitatnaturtyper uden for Natura 2000-områder

I Danmark findes 60 naturtyper (lysåben natur, skovtyper, søer, vandløb og marine naturtyper), der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag I som beskyttede indenfor Natura2000-områderne. Flere af disse naturtyper er særligt truede (såkaldt prioriterede), hvilket medfører et særligt ansvar for beskyttelsen.

En af række habitatnaturtyperne er sårbare over for nitrat- og fosforpåvirkninger. Udvaskning af nitrat og afstrømning af fosfor fra udbringningsarealerne kan medføre væsentlige miljøpåvirkninger af overfladevand (vandløb, søer og fjord- og kystvande) samt våde terrestriske naturtyper som kilder, væld og kær.

Området omkring stald og lager på Lilleholmsvej 2 rummer ikke terrestriske naturområder. Derimod findes som nævnt under gennemgangen af padderne en række vandhuller, hvoraf 8 er beliggende indenfor 1.000 meter fra stald og anlæg (se Kort 1 og Tabel 3). Da samtlige vandhuller er beliggende på rig jordbund i agerland, vurderes det som udgangspunkt, at vandhullerne er eutrofe. Imidlertid er en række af vandhullerne blevet oprenset eller er nygraveede (nr. 1, 2, 5, 10 og 12). I disse vandhuller er vandkvaliteten generelt god, og der er udviklet rig forekomst af kransnålager. Disse vandhuller er habiturnaturtype 3140, "Kransnålalgesøer". De uoprensede søer er habiturnaturtype 3150, "Næringsrige søer med flydebladsvegetation". Denne type er bred og defineret ved tilstedeværelsen af eksempelvis arter af Andemad. Det er sjældent, at denne type af vandhuller er næringsbegrænsede. Kun 2 af de besøgtede vandhuller er ikke habiturnaturtype.

Beskyttet natur iht. Naturbeskyttelseslovens § 3

En række naturtyper er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Disse omfatter moser o.l., strandenge og strandsumpe, ferske enge, overdrev, heder, søer og vandløb. Der er således i henhold til Naturbeskyttelsesloven forbud mod ændringer af beskyttede naturtypers tilstand.

Området omkring Lilleholmsvej 2 er meget sparsomt på naturområder og rummer udelukkende kanallignende vandløb og vandhuller (Kort 1).

Vandhullernes tilstand er beskrevet i foregående afsnit. Beskyttelsen af vandløbene i forhold til det ansøgte projekt er vurderet i forbindelse med overfladevand og udbringingsarealerne (afsnit 7.2).

Foto 3: Vandhul nr. 12 er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Vandhullet har meget høj naturværdi med fin vandkvalitet og et meget rigt plante og dyreliv. Foto d. 20. april 2009

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunens vurderinger bringes for de enkelte områder omtalt under den miljøtekniske redegørelse.

§ 7-arealer

Afstanden til stald og lager til nærmeste § 7-lokalitet er for stor til, at der er nogen målbar merbelastning på § 7-lokaliteten.

Natura 2000-områder

Stald og anlæg er beliggende 7,5 km sydøst for Natura 2000-område nr. 173, Smålandsfarvandet og Guldborgsund med kyster. Næst nærmeste Natura 2000-område, nr. 177 Maribosøerne ligger 8,5 km øst for ansøger.

Udbringningsarealerne ligger godt 4 km fra nærmeste Natura 2000-område nr. 173, Smålandsfarvandet og Guldborgsund med kyster.

Det vurderes, at ansøgningen ikke har væsentlig negativ indvirkning på de nærmeste internationale beskyttelsesområder. Denne vurdering er begrundet i afstanden fra stald og lager til nærmeste beskyttelsesområde samt i at udvaskning af nitrat og fosfor til recipienter overholder kravene, jfr. afsnit 7.

Bilag IV-arter

Der er ved besigtigelser konstateret, at der i naturområderne indenfor 1000 meter fra Lilleholmsvej 2 findes Stor Vandsalamander i mange vandhuller og Grønbroget Tudse i et vandhul (Tabel 4). Endvidere er flere af vandhullerne vurderet at være potentielle levesteder for andre Bilag IV-padder. Der er derfor med det elektroniske udregningssystem foretaget beregninger af merbelastning af kvælstof på en række målepunkter.

Vandhul	Merbelastning (kg N/ha/år)	Habitatnaturtype	Registrerede padder
5	0,3	3140	Stor Vandsalamander
6	0,5	3150	Stor Vandsalamander
7	0,5*		Stor Vandsalamander
8	0,5*	3150	Stor Vandsalamander
10	0,3		Stor Vandsalamander, Grønbroget Tudse
11	0,4	3150	
12	0,1	3140	Stor Vandsalamander

Tabel 4. Udregninger af merbelastninger med kvælstof på naturområder med habitatnatur og/eller bilag IV-arter. Vandhullerne 6,7 og 8 er beliggende indenfor 300 m fra stald og lager. For udregninger markeret med "*" er målepunktet flyttet ca. 200 m længere væk fra kilden end vandhullet.

Der skal bemærkes, at den største merbelastning på vandhullerne 6, 7, og 8 og i bufferzonen omkring dem er væsentligt større end det målte. Dette kan dog ikke udregnes pr. ha. pr. år, idet udregningssystemet kræver en minimumsafstand på 300 m fra stald og lager. Målepunkterne for vandhul nr. 7 og 8 er flyttet ca. 200 m væk fra stald og lager, men i samme retning. Meremissionen ved stald og lager er ifølge ansøgningen 2.2210,71 kg N pr. år. Da vi ikke kan få lavet beregninger indenfor 300 meter fra stald og lager, har Lolland Kommune valgt at gøre brug af forsigtighedsprincippet. Vi ved at den største afsætning af den luftbårne kvælstof sker ved stald og lager. Lolland Kommune vurderer at afsætningen ved disse vandhuller sagtens kan være større end 1 kg N/ha/år, hvilket er den grænse miljøklagenævnet har sat som grænse for, hvornår en naturty-

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

pe ændrer tilstand. For at imødegå denne tilstandsændring, har vi sat vilkår om, at vandhul 6, 7 og 8 skal oprensnes hvert 15. år, så de forringelser udvidelsen af husdyrbruget vil få for denne naturtype, ikke bliver til ugunst for dyr og planter i og omkring vandhullerne.

I henhold til "Bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (habitatbekendtgørelsen) § 11 er Danmark forpligtiget til at indføre de strengeste beskyttelsesordninger i de naturlige udbredelsesområder for de dyrearter, der er omfattet af Habitatdirektivets Bilag IV, gennem forbud der sikrer mod forsætlige forstyrrelser af arterne både i yngle- og rasteperioder samt beskadigelse eller ødelæggelser af deres yngle- og rasteområder.

Det er kommunes vurdering, at yderligere belastning af paddernes levesteder med kvælstof vil udgøre en væsentligt negativ påvirkning af arternes levested og dermed af arterne. Vandhullerne nr. 6 og nr. 8 er eutrofierede og en konstant merbelastning udgør en sandsynlig risiko for, at vandhullerne på sigt bliver uegnede som levesteder for såvel Bilag IV-padder som andre padder.

Gruppen af i alt 3 tætliggende vandhuller beliggende omkring Lilleholmsvej 2 med tilhørende padder udgør samlet betragtet en væsentlig forekomst af bilag IV-arter. Ligeledes indeholder vandhullerne 5, 10 og 12 Bilag IV-arter eller er potentielle levesteder i en sådan grad, at de vurderes som meget værdifulde.

Udover padderne vurderes det ikke, at husdyrudvidelsen vil have væsentlig negativ effekt på andre bilag IV-arter, idet leve- og rastesteder ikke påvirkes.

Regionale og lokale naturværdier.

Habitatnaturtyper udenfor Natura 2000-områderne.

En række vandhuller er næringsrige søer med flydebladsvegetation (type 3150), og en enkelt er en kransnålalge sø (type 3140) (Tabel 4). Vandhullerne med flydebladsvegetation vurderes ikke at være næringsbegrænsede, mens kransnålalgesøerne (vandhul nr. 5 og nr. 12) vurderes at være næringsbegrænsede. Disse er derfor sårbare overfor belastning med kvælstof.

Der er kommunens vurdering, at vandhul nr. 5 og nr. 12 rummer en sårbar habitatnaturtype, men at dette i sig selv ikke berettiger til at sidestille disse vandhuller med § 7-arealer. Kommunen vurderer, at den belastning der kommer i forbindelse med udvidelsen af husdyrbruget, er så ubetydelig i forhold til baggrundsbelastningen når man tager tålegrænsen for kransnålealger i betragtning.

§ 3-arealer

Tilstanden i § 3-arealerne må ikke påvirkes negativt af det ansøgte projekt. Dette kan vurderes ved at undersøge om naturtypernes tålegrænser for kvælstof overskrides som følge af husdyrudvidelsen.

I Ammoniakmanualens bilag 3, tabel 1 (Kilde 2), angives tålegrænser for kvælstof i de pågældende hovednaturtyper. For vandhuller og søer, der er næringsbegrænsede er tålegrænsen angivet til 5-10 kg N/ha/år.

Baggrundsbelastningen for Lolland Kommune er 13 kg N/ha/år (kilde 27). For vandhul nr. 5 (kransnålalgesø) og vandhul nr. 12 (kransnålalgesø) er tålegrænserne overskredet alene som følge af påvirkningen af baggrundsbelastningen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående vurderinger stiller kommune følgende vilkår:

- ❖ Vandhullerne 7 og 8 på kort 1 skal oprensnes hvert 15. år.

Lolland Kommune kan kontaktes, med henblik på råd og vejledning i forbindelse med oprensningen.

6.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande (fra nærmeste hjørne af div. bygninger) til den nærmeste beboelse indenfor hver type. På kortet nedenfor ses bl.a. hvilke konkrete beboelser, det drejer sig om.

OMRÅDETYPE	Lovens krav- minimum afstand (m) (ukorrigeret geneafstand)	Den reelle afstand (m)
Byzone / Sommerhusområde	347,35	645
Samlet bebyggelse	247,37	1190
Enkelt bolig	100,01	Ny staldbygning: 340 m Ny gyllebeholder: 170 m Ny plansilo: 150 m

Lugtgeneafstandene er beregnet som for fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen. Lugtens udbredelse i nærområde, afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen.

Oversigtskort over placering af Lilleholm i forhold til nærmeste bebyggelse og byzone.

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

Ansøger oplyser at der vil være lugtgener i forbindelse med omrøring af gyllen, samt ammoniakfordampning og lugtgener fra arealer hvorpå der er udbragt gylle.

Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Gylle, udlagt med Slæbeslange, køres ud på veletablerede afgrøder, hvilket minimerer ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne. På sort jord og græsmarker nedfældes gyllen.

Før udbringning af gylle varsles nærmeste nabo (enten pr. tlf. eller skriftligt; efter aftale), så der kan tages hensyn til f.eks. større begivenheder som konfirmation og lignende.

Udbringning af husdyrgødning vil som hovedregel forgå i månederne april, maj samt september med et forventet antal udbringningsdage om året på 10 til 12 dage i tidsrummet fra ca. kl. 6 til 20. Dertil kommer omrøring af gylle dagen før udbringning.

Der vil ikke blive udbragt husdyrgødning 200 meter fra byzone lørdag, søndag samt helligdage. På øvrige arealer tilstræbes det at udbringningen foregår på hverdage af hensyn til naboerne.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frosen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløb.

Fast gødning nedbringes inden for 6 timer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

På den eksisterende og ny gyllebeholder, skal der være det lovpligtige intakte flydelag, der er næsten lige så effektivt som en fast overdækning, der stopper for lugtafgivelse. Det er kommunens vurdering, at lugt fra gyllebeholderne ikke vil være til gene for naboerne.

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

Når gyllen skal omrøres og bringes ud, vil der altid være lugtgener. Det er kommunens vurdering, at ansøger med nedfældning og advarsler tager tilstrækkeligt hensyn til den nabo, der kunne blive mest generet af dette.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således at lugten uden for ejendommen formindskes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Min. 2 dage før udbringning af gylle påbegyndes skal naboen varsles (enten pr. tlf. eller skriftligt; efter aftale med den pågældende nabo). Der skal i planlægningen af udbringningen (arealer og tidspunkt) tages hensyn til f.eks. større begivenheder som konfirmation og lignende.
- ❖ Såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således at lugten uden for ejendommen kan formindskes.

6.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ansøger oplyser at der ikke forventes skadedyrsproblemer på ejendommen, men at der vil blive udført følgende:

- Fluebekæmpelse vil forgå i det omfang det er nødvendigt
- Rottebekæmpelse foregår igennem den kommunale ordning og privat firma

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse bliver tilfredsstillende ved de stillede vilkår.

Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres 1 gang årligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv rotte- og fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

- ❖ Dokumentation i form af kontrakt og tilsynsrapporter fra de indgåede aftaler vedr. bekæmpelse af div. skadedyr skal være tilgængelige for tilsynet og opbevares i min. 3 år.

6.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Arbejdskørsel til/fra produktionen på Lilleholmsvej sker fra Vestre Alle. Lilleholmsvej er en kommunevej uden fortov og cykelsti. Der er gode oversigtsforhold ved ud-/indkørsel fra både ejendommen og ved udkørsel på Vestre Alle.

Transporterne til og fra ejendommen vil efter udvidelsen udgøre ca. 700 stk. om året. Transporterne vil hovedsageligt foregå i tidsrummet fra 7-18, hvor der også vil blive hentet foder fra plansiloer.

Antal transporter før og efter udvidelse:

ART	Antal transporter før udvidelse	Antal transporter efter udvidelse
Afhentning af slagtekvæg	24	24
Levering af tyrekalve	24	24
Døde dyr	12	12
Indkøbt foder	52	52
Gylle	126	700*
Fast gødning	0	8
Div. transporter	52	52
Mælk	183	183
Total	473	937

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

* Plus 237 transporter til biogasanlæg, når dette er etableret.

Maskinstationen står for hovedparten af markdriften, hvorved kørsel fra ejendommen til markerne vil bestå i udbringning af husdyrgødning samt kørsel af ensilage.

Forekomsten af intern kørsel vil stadig ligge i højsæsonerne forår og efterår. Hovedparten af gyllen vil blive udbragt om foråret, og en mindre del om efteråret, til aftalearealer med frøgræs eller vinterraps. Fast gødning vil blive nedpløjet i efteråret.

Udbringning af husdyrgødning vil som hovedregel forgå i månederne april, maj samt september med et forventet antal udbringningsdage om året på 10 til 12 dage i tidsrummet fra ca. kl. 6 til 20. Dertil kommer omring af gylle dagen før udbringning. Der vil ikke blive udbragt husdyrgødning 200 meter fra byzone lørdag, søndag samt helligdage. På øvrige arealer tilstræbes det at udbringningen foregår på hverdage af hensyn til naboerne.

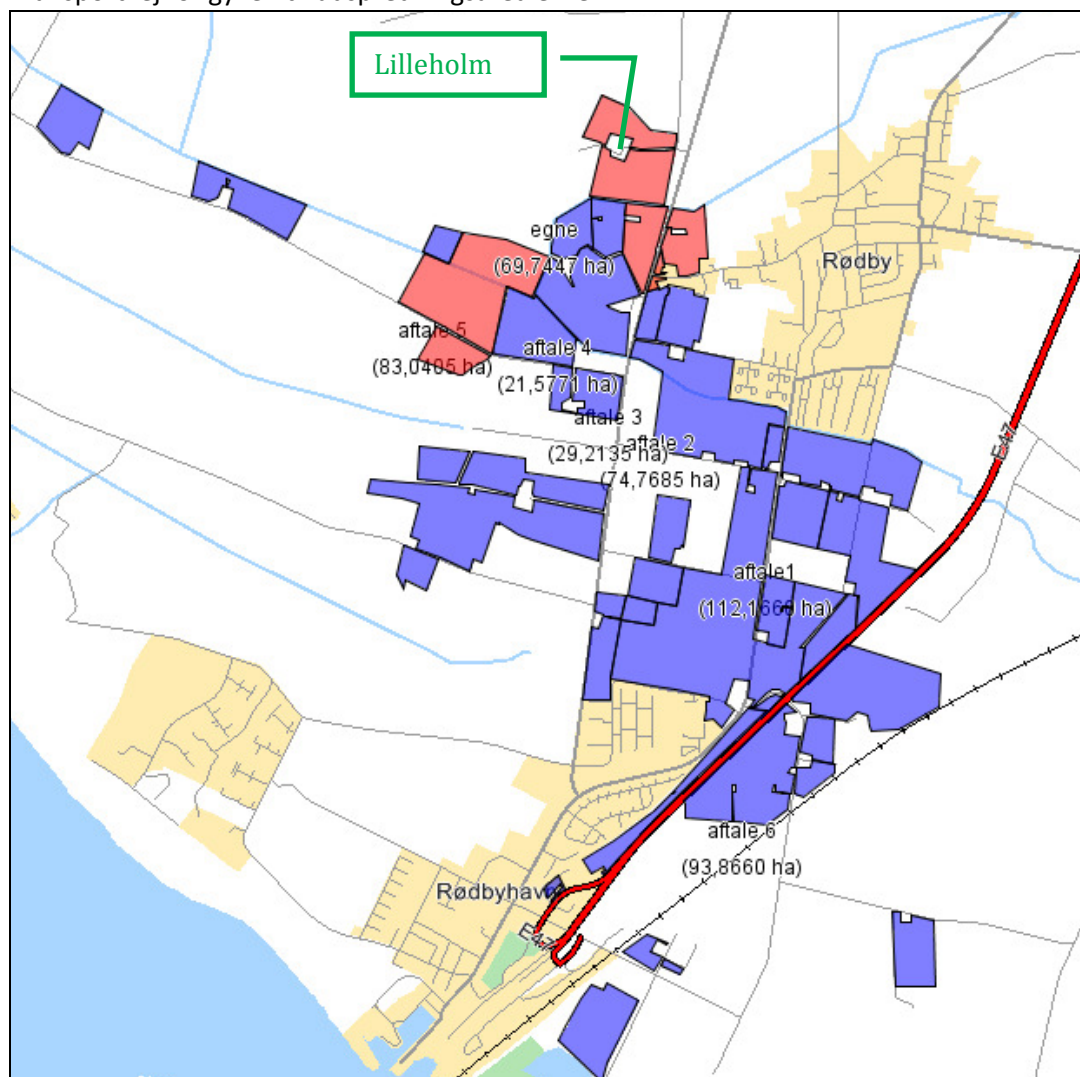
Såfremt der blive tale om levering af kvæggyllen til lokalt biogasanlæg vil der blive hentet og returneret husdyrgødning året rundt i lukkede tankbiler.

Markerne dyrkes pt. med græs og majs samt sukkerroer, hvorfor der vil blive kørt græsensilage hjem til ejendommen i et par dage fra juni til august, mens majsensilagen vil blive kørt hjem i et par dage om efteråret. Korn og kraftfoder planlægges at blive købt, hvorfor der vil være begrænset markkørsel i sensommeren til og fra ejendommen.

Kørsel vil forgå af Lilleholmsvej og Vestre Alle samt tværveje fra denne til udbringningsarealerne. Kørsel, med traktor og vogn, til udbringningsarealerne øst for Rødbyhavn, køres af 2. eller 3. tværvej til Havnevej og videre af Strandholmsvej således bykørsel undgås.

Transportvej for gyllen til udspretningsarealerne:

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes at støjbelastning i forbindelse med til og fra kørsel på ejendommen ikke foranlediger yderligere støjgener, idet det antal af transporter der stiger hovedsageligt foregår i højsæsonerne (forår og sensommer).

Det er kommunens vurdering, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården.

Kommunen vurderer, at de anførte transportveje for husdyrgødning til markerne medfører forholdsvis få gener for områdets beboere, idet der ikke køres gennem nogen større landsby.

VILKÅR

- Såfremt det anslåede årlige antal transporter i forbindelse med projektet, der fremgår af afsnit 6.4 overstiges med mere end 10 %, skal kommunen kontaktes og vurdere, om det medfører væsentlige gener for de omkringboende.

6.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Støjkilderne på ejendommen vil hovedsageligt komme fra dyr og staldmekanik, samt intern og ekstern transporter til og fra ejendommen.

Alle stationære støjkilder er placeret inde i bygningerne.

Støjproduktionen fra markarbejdet vil hovedsageligt være i højsæsonerne.

Brugen af traktor vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde (eksempelvis ensilering og markarbejde i foråret og sensommeren) der går udover dagtimerne.

Ansøger beskriver at den daglige driftsperiode vil være fra kl. 07.00 – 18.00 alle dage inkl. weekend og helligdage. Markdriften vil i perioder forgå i døgnets 24 timer.

Der er ingen støjgene forbundet med den naturlige ventilation af staldene.

Generelt forventes støjen fra anlægget at være mindre end miljøstyrelsens angivelser (55 dag/ 45 aften/ 40 nat dbA). Der må dog påregnes støj i forbindelse med markarbejdet i højsæsonerne. Støjen forventes dog uændret i forhold til den nuværende produktion.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende (nærmeste nabo ca. 150 meter fra ensilagepladsen og henholdsvis ca. 240 og 340 meter fra eksisterende og nyt staldanlæg).

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til flere støjgener for omboende end forventet, skal virksomheden lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af støj. Planen skal kunne godkendes af kommunen, hvorefter den skal gennemføres.
- ❖ Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer: Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver referencetiden inden for den pågældende periode.

Mandag-fredag kl. 07-18 (8 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-07 (½ time)	Alle dage kl. 22-07 Maksimal værdi
Lørdag kl. 07-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-18 (4 timer)		
	Søn- og helligdag kl. 07-18 (8 timer)		
55 db (A)	45 db (A)	40 db (A)	55 db (A)

- ❖ Maksimal værdien må om natten ikke overstige 55 dB(A).
- ❖ Normal kørsel med traktorer og landbrugsmaskiner i dagtimerne er ikke omfattet af støj-grænserne i ovennævnte vilkår. Ensilering og andre støjende aktiviteter i forbindelse med driften skal overholde støjkravene. Ensilering og andre støjende aktiviteter i forbindelse med driften kan ske døgnet rundt 3 dage om året uden krav om overholdelse af støjkravene. Det skal registreres i en journal, hvilke tidspunkter der ensileres døgnet rundt. På tilsynsmyndighedens forlangende skal det udover registrering i journal forinden anmeldes og accepteres af tilsynsmyndigheden.
- ❖ Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, skal ejendommen for egen regning eftervises, at de stillede støjkrav er overholdt.
- ❖ Støjmåling kan max. kræves 1 gang årligt på tilsynsmyndighedens forlangende. Målingerne skal udføres i overensstemmelse med miljøstyrelsens vejledninger herom.

6.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Problemer med støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af foder og halm, men da halm og foder først åbnes/blades i foderladen/stalden, vil det være begrænset hvor meget støv der vil komme fra den daglige drift.

Da der sker en forøgelse i antallet af transportere og kørsel i forbindelse med markdriften, kan det ikke udelukkes, at der kan forekomme flere støvgener. I det hovedparten af markarbejdet forgår forår og efterår forventes der dog ikke støvgener.

Reelt vil en forøgelse af støvgener være vanskelig at måle.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra bedriften forventes dette ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, hvor al transport til og fra bedriften, for at begrænse støvgener,

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

Der er ikke stillet vilkår i forbindelse med ovenstående.

6.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ansøger oplyser at der ved normal drift vil være orienteringslys tændt i stalden om natten med lysensor (6 stk. á 58 W). Der vil ved arbejde efter tusmørke være lys fra en arbejdsprojektør på staldgavlen ved plansilonerne.

Desuden er der ved alle udgange af stalden en hovedkontakt, som gør at alle lys i stalden kan slukkes, når stalden forlades.

Da nærmeste nabo er afskærmet af beplantning, vurderes at lyset fra Lilleholm ikke virker generende.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller for de landskabelige hensyn.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Såfremt Kommunen vurderer, at bedriften giver anledning til lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af lysgener, og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

7 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

7.1 BAGGRUND OG UDBRINGNINGSAREALERNE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

EU's Vandrammedirektiv fastlægger nye rammer for beskyttelsen af vandmiljøet: vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand. Miljømålsloven gennemfører direktivet i dansk lovgivning.

Vandrammedirektivet fastsætter en række konkrete miljømål. Et af de helt centrale mål er at forebygge forringelser af overfladevandets og grundvandets tilstand. Hvor tilstanden allerede er forringet, skal der foretages forbedringer. Det overordnede mål er således, at alle vandområder senest i december 2015 har opnået mindst en "god tilstand". For overfladevand betyder det, at der både skal være en god økologisk og kemisk tilstand.

Beskyttelsen af vandområder mod nitratbelastning i forhold til overfladevand fokuserer på de oplande, der afvander til de mest sårbare Natura 2000 områder. I "Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug", bilag 3 er der fastlagt nitratklasser med udgangspunkt i sårbarheden af recipienterne, som modtager overfladevandet fra et givet opland. Jo større følsomhed overfor kvælstof, jo højere nitratklasse og dermed krav om mindre tilførsel af husdyrgødning pr. hektar.

Nitratklasserne er fastlagt således:

- Nitratklasse 0 – ingen reduktion af det generelle harmonikrav.
- Nitratklasse 1 – 85 % af det generelle harmonikrav.
- Nitratklasse 2 – 65 % af det generelle harmonikrav.
- Nitratklasse 3 – 50 % af det generelle harmonikrav.

For oplande til sårbare og meget sårbare vandområder i Natura 2000-områder stilles der ligeledes krav til fosforoverskuddet fra udbringningsarealerne. Dette er udtrykt i fosforklasser, P1, P2 og P3.

Fosfortallene er et samlet udtryk for jordbundstypen, jordens fosfortal og dræningsforhold og er dannet ud fra forekomsten af lerjorde, af oplande til meget sårbare Natura2000-områder og af lavbundsarealer med okkerklasse II eller derover.

Fosforklasse 1 og 3, der vises på kortene på Arealinfo, er kun en indikativ visning af, hvor fosforklasse I og III, alt andet lige, kan forventes at ligge. Den konkrete fosforklassificering afgøres, som nævnt ovenfor, af arealets konkrete fosfortal, JB-klasse og dræningsforhold.

Fosforklasse og kravene til fosforregnskabet er:

- Fosforklasse 1 er drænedede lerjorder med fosfortal 4-6. Krav til evt. forøgelse: max. 4 kg P/ha/år
- Fosforklasse 2 er lavbundsarealer med okkerklasse >II. Krav: ingen forøgelse tilladt eller fosforregnskabet i balance i efter-situationen
- Fosforklasse 3 er drænedede lerjorder med fosfortal > 6. Krav: ingen forøgelse tilladt.

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

Udbringningsarealernes beliggenhed fremgår af Kort 2 og Kort 3. Til ejendommen hører ca. 69,74 ha. Arealkravet for den ansøgte produktion på min. 87 ha, er på ansøgningstidspunktet ikke opfyldt.

Samtlige knap 70 ha er beliggende i nitratklasse N0, i fosforklasse P0, i et område med begrænsede drikkevandsinteresser og ikke i nitratfølsomt indvindingsopland. Jordbundstypen er JB6. Som sædskifte er valgt K4.

Der er indgået gylleaftaler på i alt 402,41 ha fordelt mellem 6 forskellige lodsejere (se Kort 2).

Ingen af de nævnte aftalearealer er beliggende i nitrat-/fosforklasser og ej heller i nitratfølsomme indvindingsoplande.

Regnskabet for det samlede antal dyreenheder (DE) er således:

- Produceret ca. 513 DE
- Afsat ved gylleaftaler ca. 395 DE
- Tilføres egne arealer: ca. 118 DE

Reduktionsprocenten er 100, da ingen af arealerne ligger i nitratklasse.

Det maksimale dyretryk bliver derfor 1,7 DE/ha (reduktionsprocent * 1,7 DE/ha). Det reelle dyretryk bliver 1,7 DE/ha (118 DE / 70 ha).

Udbringningsarealerne omkring Lilleholmsvej 2 ligger 7 km nordvest for Natura 2000-område nr. 173, "Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborg Sund, Bøtø N". Endvidere ligger arealerne ca. 8.5 km sydvest for natura 2000-område nr. 177, "Maribo-Søerne".

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødernes forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Vedr. udbringning følges de anvisninger (omkring snedækkede/skrånende/vandmættede/ oversvømmede arealer), som findes som generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugs anvendelse af gødning og plantedække.

Der bruges normalt traktor og gyllevogn med slæbeslanger, når gyllen udlægges på veletablerede afgrøder. På sortjord og græsmarker nedfældes gyllen. Derved minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Husdyrgødningen udbringes normalt i hverdagene, og nedbringes inden for 6 timer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

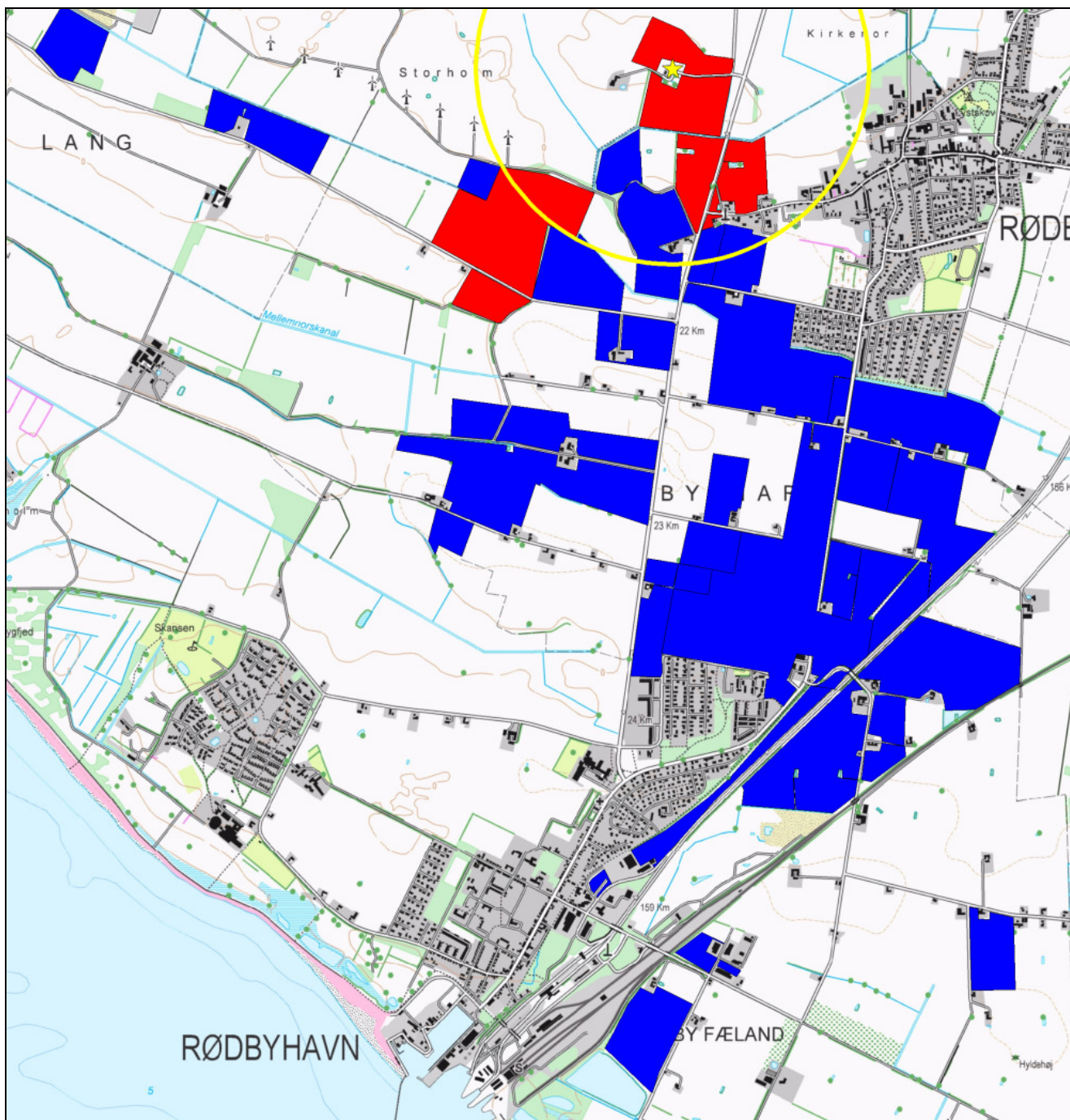

Der er kommunens vurdering, at de generelle krav til ansøgers egne udbringningsarealer er overholdt. Ligeledes overholder ansøger harmonikravet for udbringningen af husdyrgødning.

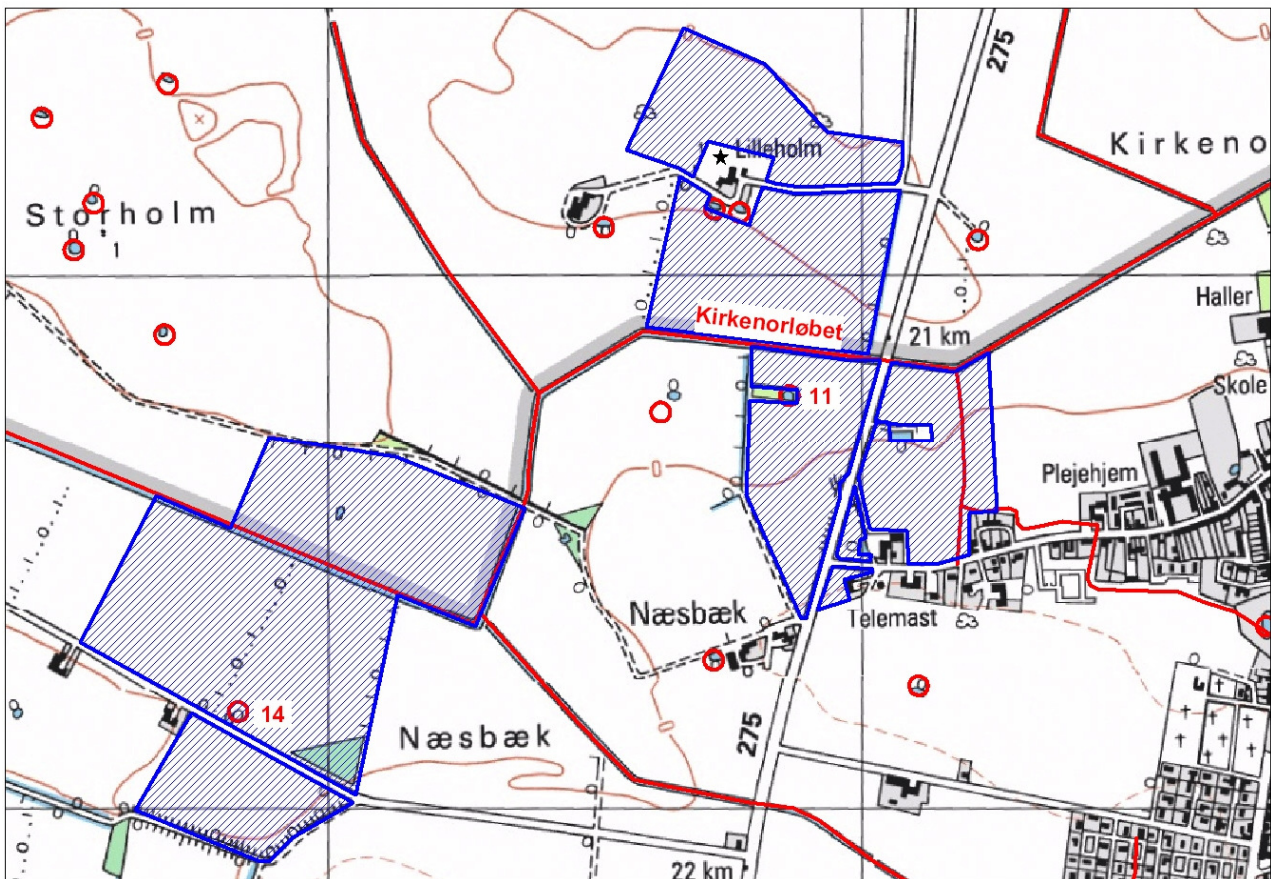
Arealkravet for produktionen er ikke overholdt på ansøgningstidspunktet.

VILKÅR

Der stilles ingen vilkår vedr. udbringningsarealerne, se dog afsnit 7.2 og 7.4.

Kort 2: Fordelingen af udspretningsarealerne med angivelse af egne og aftale-arealer.

Kort 3: Egne udspretningsarealer og vandhuller og vandløb, der vurderes at blive påvirket negativt ved udsprening af husdyrgødning.

7.2 PÅVIRKNINGER AF SØER OG VANDLØB

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Placering af ejers udbringningsarealer i forhold til marine og ferske recipienter er summeret i Tabel 5. Marine recipienter (Fjord og Hav) er beskrevet i følgende afsnit 7.3.

Udbringningsarealerne ligger i delolandet "Rødby kanal, 39 L" og afvander til vandløbene Rødby kanal, Kirkenorsløbet og tilløb til Kirkenorsløbet. Endvidere afvander delolandet til et rørlagt tilløb til Kirkenorsløbet.

Rødby Kanal og Kirkenorsløbet er målsat med generel målsætning, B3, hvilket indebærer at vandløbet skal kunne anvendes som opholds- og opvækstområde for ål, aborre, gedde og karpfisk. Tilløbene til sidstnævnte – såvel åbne render som rørlagte – har lempet målsætning (C). C-målsatte vandløb skal hovedsagelig anvendes til afledning af vand. Forholdene i vandløbene må ikke være til hinder for, at målsætningen i op- og nedstrøms liggende vandløb kan holdes.

I forbindelse med udarbejdelse af basisanalyser er der levet risikoanalyser for en del af de berørte vandløbsstrækninger. For Kirkenorsløbet gælder, at er det sikkert, at målsætningen ikke nås inden 2015. For Rødby kanal og tilløbet til Kirkenorsløbet, er det muligt eller sandsynligt, at målsætningen ikke nås, men der mangler data eller overvågning til at vurdere dette tilstrækkelig sikkert. Generelt er det sådan, at vandløb, der er målsat lavt, tilhører sidstnævnte kategorier i risikoanalysen.

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

Målsætning	Generel, enkelte mindre områder har skærpet eller lempet målsætning
Målsætning forventes opfyldt i 2015	Nej
Ferske recipienter - Vandløb	Rødby kanal, Kirkenorsløbet og tilløb til Kirkenorsløbet
Målsætninger	B3 – generel målsætning C – lempet målsætning
Målsætninger forventes opfyldt i 2015	For Kirkenorsløbet at er det sikkert, at målsætningen ikke nås inden 2015. For Rødby kanal og tilløb til Kirkenorsløbet, er det muligt eller sandsynligt, at målsætningen ikke nås, men data er utilstrækkelige

Tabel 5: Marine og ferske recipienter for udbringningsarealerne.

Udbringningsarealerne er besigtiget d. 12. marts og 20. april 2009. Det er konstateret, at der ikke er arealer, der er kraftigt skrånede ned mod de nævnte vandløb. Hældningen er mindre end 5 grader eller terrænet er jævnt.

For vandløbene er 2m dyrkningsfri bræmmer generelt ikke overholdt mod Kirkenorsløbet, vest for landevejen mellem Rødby og Rødbyhavn (Foto 4), men overholdt langs Rødby Kanal.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er kommunens vurdering, at der for Kirkenorsløbets vedkommende er fare for vandløbenes tilstand og naturindhold ved udbringning af husdyrgødning på de arealer, der grænser ned mod vandløbet. Der er fare for direkte afstrømning i forbindelse med udbringningen, idet lovkravet om 2m dyrkningsfri bræmme ikke er overholdt, jævnfør Vandløbslovens § 69. Endvidere indebærer udbringning af husdyrgødning en risiko for transport af næringsstoffer til marine recipienter.

For øvrige vandløb kan udbringningen foregå uden fare for vandløbets tilstand og naturindhold, så længe den 2m dyrkningsfri bræmme opretholdes.

Udbringningsteknikken er beskrevet i foregående afsnit 7.1. og følger de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og plantedække.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående vurderinger stiller kommune følgende vilkår:

- ❖ Der skal etableres en dyrkningsfri bræmme af mindst 2 meters bredde langs Kirkenorsløbet. Bræmmen skal måles fra kronekantens begyndelse.

Foto 4: Langs Kirkenorsløbet er der ikke opretholdt 2m-bræmme. Bræmmen skal måles fra brinkens øvre kromekant. Billedet er set mod vest fra hovedvejen umiddelbart vest for Rødby d. 12. marts 2009.

7.3 KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL FJORD & HAV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Udspretningsarealerne for husdyrgødning ligger i oplandet til Femern Bælt syd for Lolland, hovedopland II, 5. Afstrømningsområde Femern Bælt omfatter Rødsand og den nordlige del af Femern Bælt med tilhørende oplande. Afstrømningsområdet strækker sig langs Sydllands kyst fra Nakskov i vest til Nysted i øst. Endvidere regnes sydspidsen af Falster med til området. Området dækker et samlet areal på 380 km². Den østlige del af afstrømningsområdet omfatter en del af Natura 2000-område 173.

Området domineres af intensiv landbrugsproduktion med en dyrkningsprocent på 83 % mod et gennemsnit på 73 % for hele vanddistriktet. Den intensive dyrkning resulterer i en tilsvarende lav andel af skov- og naturområder, som til sammen kun udgør 7 % af arealanvendelsen. Bebyggelser og tekniske anlæg udgør til sammen 7 %, og er primært knyttet til Rødby og Rødbyhavn på sydkysten af Lolland.

Den samlede næringsaltbelastning til Femern Bælt er 541 ton kvælstof og 11 ton fosfor. Næsten 80 % af kvælstoffet kommer fra landbrug, mens hovedkilden (75 %) til fosforbelastningen er spildevand fra husstande i byerne og på landet (kilde 3).

Husdyrtætheden er i gennemsnit på 0,2 DE/ha og dermed meget lav. For det samlede vanddistrikt 35 er husdyrtætheden 0,4 DE/ha (kilde 3).

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

Miljøtilstandene i Femern Bælt og Rødsand er forskellige. Femern Bælt er et åbent farvand, hvor der skiftevis optræder vand fra de øvre lag i Østersøen og fra Storebælt. Området gennemstrømmes af store vandmængder. Hovedparten af de næringsstoffer, som tilføres fra oplandet, vil derfor ikke blive omsat i området. Området er derfor mindre følsomt overfor belastning end Rødsand. Miljøtilstanden i Femern Bælt svarer til den generelle tilstand i de omkringliggende farvande. I sensommeren er der normalt iltsvind i de dybere dele af bæltet uden for vanddistrikt 35. I det omfang iltsvindene medfører frigivelse af fosfor fra bunden, vil dette kunne medføre forhøjede fosforkoncentrationer i bæltet.

Rødsand ligger imellem Femern Bælt og Guldborgsund. Ud mod Femern Bælt findes der en smal, 6 m dyb rende ved Gedser og en bredere rende midt for området med dybder på 1,5-3 meter. Middeldybden ligger i den vestlige del af Rødsand under 1 meter og stiger mod øst til ca. 7 m. Den vestlige del af Rødsand er derfor mere følsom overfor næringsstofbelastning end den østlige del.

Femern Bælt og Rødsand er af de tidligere amter målsat med generel målsætning (B). Kun mindre områder er lempet målsat (C), dvs. arealer hvor der af kulturbetingede årsager må accepteres en forringet miljøkvalitet.

I forbindelse med udarbejdelse af basisanalyser er der lavet risikoanalyser for, hvorvidt målsætningen vil blive opfyldt. Alle havområder er i risiko for ikke at kunne leve op til regionplanens målsætninger, og den manglende mål opfyldelse skyldes for ca. 95 % af havområdernes vedkommende tilførsel af for mange næringsstoffer. Det er hovedsagelig kvælstof, der tilføres i for store mængder, men også fosfor kan være et problem specielt i de mere lukkede fjorde.

I den pågældende ansøgning er der ikke nogen udbringningsarealer, der ligger i fosforklasse, dvs. der er ikke skærpede krav til fosforudvaskningen. Alle marker er endvidere beliggende i nitratklasse, N0, hvorfor reduktionsprocenten er 100.

Ansøger har i ansøgningen valgt et K4 sædskifte på ejendommens marker.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

For Natura 2000-område nr. 173, Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborg Sund, Bøtø Nor er kortlagt en række marine habitatnaturtyper, der i den foreløbige trusselvurdering er karakteriseret som truet af eutrofi-ering.

Beregningerne med FarmN viser, at den arealvægtede udvaskning af kvælstof er 43,6 kg N/ha, hvilket med den aktuelle reduktions-% på 100 ligger under den maksimalt tilladte udvaskning på 43,7 kg N/ha.

Den udvaskede mængde kvælstof fra ansøgers egne arealer svarer til ca. 0,6 % af den samlede mængde, der udvaskes til Femern Bælt.

For udvaskningen af fosfor viser beregningerne ud fra beregningsmetoderne i henhold til godkendelsesbekendtgørelsen, at der sker en netto fraførsel af fosfor på 4,5 kg P/ha/år, idet der tilføres 20,5 kg P/ha/år, men i arealvægtet gennemsnit fjernes 25,0 kg P/ha/år.

Det er kommunens samlede vurdering, at projektets udledning af kvælstof og/eller fosfor til (fjord/hav), hverken i sig selv, eller sammen med andre kilder og projekter i området, vil have en væsentlig negativ indvirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 173.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ikke yderligere vilkår til projektet, hvad angår udledning af kvælstof og fosfor, der rækker ud over de generelle harmoniregler.

7.4 PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSKRAV (BILAG IV-ARTER)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beliggenheden af egne udbringningsarealer fremgår af Kort 3. Markerne adskiller sig fra hovedparten af andre marker i denne del af kommunen ved at indeholde meget få vandhuller, der kan udgøre et levested for bilag IV-arter.

Padder (Kilde 7, 11, 13 og 14)

Forekomst af bilag IV-padder og deres levestedskrav er beskrevet i afsnit 6.1.

Der er blot 2 vandhuller, som er beliggende på, eller umiddelbart tæt ved udbringningsarealer (vandhul nr. 11 og nr. 14 på Kort 3)

Ved besigtigelse d. 12. marts, 20. april og 29. april 2009 er der ikke registreret bilag IV-padder i nogen af vandhullerne. I vandhul nr. 11 er der registreret Lille Vandsalamander og Grøn Frø. Begge vandhuller vurderes at være potentiel levested for Springfrø og Stor Vandsalamander; vandhul nr. 11 tillige potentielt levested for Løvfrø.

Vandhul nr. 14 (Foto 5) er et lille delvist overskygget vandhul, hvor der på flere sider er dyrket meget tæt på kronekant af brinken. Omgivende agerjord er stedvist svagt skrånende mod vandhullet. Vandkvaliteten er dårlig, og vandhullet er habitatnaturtype 3150, næringsrig sø med flydebladsvegetation.

Vandhul nr. 11 (Foto 6) er beliggende i kanten af en større remise. Afstanden fra kronekant af brinken og til dyrket ager er > 2 meter, og omgivende dyrkede marker er ikke skrånende mod vandhullet. Vandhullet er forholdsvist nyoprenset og fremstår med god vandkvalitet.

Flagermus (kilde 8 og 17).

Vedr. forekomsten af flagermus henvises til afsnit 6.1.

Øvrige bilag IV-arter, rødlistede eller fredede arter.

Det er næppe sandsynligt, at der ved eller på de marker, hvor der udbringes husdyrgødning findes andre bilag IV-arter eller beskyttelseskrævende arter end de nævnte.

Foto 5: Vandhul nr. 14, d. 12. marts 2009. Der er dyrket tæt på vandhullet, som er delvist overskygget og med en vurderet dårlig vandkvalitet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er væsentligt, i beskyttelsen af bilag IV-arter og fredede eller beskyttelseskrævende arter i øvrigt, dels at opretholde fouragerings- og levestederne for de enkelte arter i de enkelte vandhuller, og dels at opretholde et netværk af små og store populationer på lang sigt.

Som nævnt i afsnit 6.1. er Danmark i henhold til habitatbekendtgørelsens § 11 forpligtiget til at indføre de strengeste beskyttelsesordninger i de naturlige udbredelsesområder for de dyrearter, der er omfattet af Habitattidirektivets Bilag IV, gennem forbud der sikrer mod forsætlige forstyrrelser af arterne i yngle- og rasteperioder samt beskadigelse eller ødelæggelser af deres yngle- og rasteområder.

Kommunen har vurderet at udbringning af husdyrgødning er forbundet med mulighed for følgende negative påvirkninger af naturområder og levesteder:

- Ved at der sker en påvirkning af naturområderne ved udbringning af husdyrgødning. Op til 20-30 m fra et areal, hvor der er udbragt husdyrgødning på, vil der kunne ses en tilstandsændring på naturområderne. Afsætningen af kvælstof fra udbragt husdyrgødning kan i nævnte afstande være op til 1 kg N/ha/år (kilde 25).
- Ved at der ved udbringning af husdyrgødning kan ske en ophobning af østrogener i arealerne omkring / på naturområderne, som kan medføre til hormonforstyrrende misdannelser hos padderne (kilde 26).

- Ved at padder, der raster omkring vandhullerne eller er på vandring til/fra vandhuller i forårsmånederne, ved direkte kontakt med uspredt husdyrgødning vil få lammelser og evt. omkomme som følge af, at deres natrium-kalium-pumpe kommer i ubalance.

Det er kommunens vurdering, at udbringning af husdyrgødning tæt på vandhullerne nr. 11 og nr. 14 vil have en negativ effekt på vandhullets værdi som levested og fourageringsområde for Bilag IV-padderne Stor Vandsalamander og Springfrø. For vandhul nr. 14 vil der i kraft af terrænets hældning være fare for afstrømning af husdyrgødning direkte ned i vandhullet.

Foto 6: Vandhul nr. 11 har god vandkvalitet og vurderes at være potentielt levested for Springfrø, Stor Vandsalamander og Løvfrø. Foto d. 12. marts 2009.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift:

- ❖ der skal etableres en 10m dyrkningsfri bræmme og en 20 meter udbringningsfri bræmme på alle sider af vandhul nr. 11 og vandhul nr. 14. Bræmmerne skal begge måles fra den øvre vandhulsbrink på de sider af vandhullet, hvor der dyrkes.

7.5 KVÆLSTOF TIL GRUNDTVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der findes ikke udbringningsarealer beliggende indenfor et nitratfølsomt indvindingsopland eller indenfor indvindingsoplande med særlig drikkevandsinteresse.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Udbringningsarealernes beliggenhed og udvaskning af fosfor og nitrat er beskrevet i afsnit 7.1 og 7.3. Kommunen har ingen bemærkninger i øvrigt.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Lolland kommune har i forbindelse med behandlingen af ansøgningen om miljøgodkendelse af Lilleholmsvej foretaget nedenstående vurdering af anvendte virkemidler til begrænsning af skadelig miljøpåvirkning. Desuden er der foretaget en vurdering af begrundelser for fravalg af virkemidler. Vurderingen har til hensigt at belyse, om der på ejendommen / bedriften er anvendt bedst tilgængelig teknik, dvs. en teknik som under indtryk af økonomisk proportionalitet i videst mulig omfang begrænser skadelige miljøpåvirkninger.

Lolland Kommune vurderer sammenfattende, at der med de nedenstående beskrevne til- og fravalg er taget de nødvendige forholdsregler under indtryk af økonomisk proportionalitet.

8.1 MANAGEMENT

Beskrivelse af hvilke ledelses- og kontrolrutiner der anvendes for at styre husdyrbrugets miljøforhold herunder rutiner vedr. de anvendte teknologier.

Renere teknologi er et bærende element i Husdyrloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man både selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

Renere teknologi sigter blandt andet på: At minimere forbrug af energi, vand og andre råvarer pr. produceret enhed.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift ift. ressourcer er BAT følgende:

- At man gennemgår bedriften med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med sit energiselskab
- At man fører regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning, samt minimerer forbruget pr. produceret enhed.
- At vandingssystemet vedligeholdes således, at vandspild undgås
- At der anvendes energibesparende belysning
- At opdage og reparere evt. lækager hurtigst muligt.
- At man til stadighed renholder og vedligeholder anlæg og maskiner således, at de altid fungerer optimalt.
- At man udskifter miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige
- At gøre arbejds gange og processer mindre belastende for miljøet.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt. Det er på baggrund af den beskrevne drift vurderet, at det ansøgte projekt lever op til dette.

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Der føres løbende journal

over vand- og energiforbrug samt spild. Herudover opgøres vand- og energiforbrug årligt i forbindelse med regnskabet.

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Derfor føres der på ejendommen registrering over affaldsproduktionen.

Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene.

Der udarbejdes uddannelses og træningsprogrammer for ansatte.

Udarbejdelse af beredskabsplan opfattes at kommunen som værende BAT, idet udarbejdelsen af planen gør, at man får vurderet og gennemtænkt forskellige former for procedurer ved diverse uheld. Således at evt. skader ved uheld kan minimeres. Der er derfor sat vilkår om at der skal udarbejdes en beredskabsplan.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der bruges BAT indenfor management.

8.2 FODEROPLYSNINGER

At der anvendes de bedste foderblandinger til effektivisering af fodringen og minimering af udskillelsen af næringsstoffer anses som BAT.

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. I nudrift er der derfor ikke indtastet oplysninger, hvorved www.husdyrgodkendelse.dk beregner på baggrund af normal.

Foderplaner udarbejdes i samarbejde med kvægkonsulent, og det sikres at der anvendes den nyeste viden inden for kvægfodring. Der tages analyser af grovfoderet, og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.

For at opfylde kravet om 20 % reduktion af ammoniakudledningen for udvidelsen anvendes der fodertilpasning svarende til maksimalt 165 g råprotein pr. FE, hvilket herefter efterkommes af ansøger.

8.3 STALDTEKNOLOGI

Det fremgår af forarbejderne til husdyrbrugloven, at kravet om BAT gælder for både eksisterende og nyetablerede dele af anlægget, når der søges om godkendelse af en ændring eller udvidelse.

Kommunens niveau for staldsystemer i det ansøgte projekt er, at der ved nye stalde bør tages udgangspunkt i Landscentrets BAT-byggeblade for dyretypen, således at dette bliver niveauet for bedste tilgængelige staldsystem. Det er Lollands kommunes vurdering, at der, såfremt der i en eksisterende stald hvori der sker udvidelse/ændring ikke anvendes bedst tilgængelige staldteknologier i overensstemmelse hermed, skal redegøres for, hvornår stalden vil blive renoveret således, at den kommer til at leve op til niveauet for bedste tilgængelige staldsystem. I stalde hvor der foretages udvidelser/ ændringer er det vurderet, om der kompenseres med tilstrækkelig teknologi, såfremt stalden ikke lever op til bedste tilgængelige staldsystem.

I forløbet frem mod denne konkrete ansøgning om udvidelse af dyreholdet, er der foretaget forskellige økonomiske og miljømæssige beregninger på udvidelsen af dyreholdet. Det endelige ansøgningsmateriale beror på projektilpasninger, der for nogens vedkommende er at betegne som BAT.

Den eksisterende kostald er indrettet med fast gulv i sengebåsene og spaltegulv i gødearealet. Da der er skraaber ovenpå spalterne, er dette system at opfatte som BAT, uden der dog er et BAT-byggeblad herom. Der er ligeledes etableret gyllekøling i stalden, hvilket i svinestalde betragtes som BAT.

Den nye kviestald er med sengebåse med linespil og skaber ovenpå spalterne, og er opfattet som BAT, uden der dog er et BAT-byggeblad herom. Staldsystemet opfylder lovkravet om reduktion i ammoniak i forhold til "bedste staldsystem" Præfabrikerede drænedede gulve er fravalgt, idet det ikke ønskes at opføre en stald med et andet gulv end det, der findes i den eksisterende kostald. Dette er gjort ud fra en betragtning vedr. køernes forventede problemer med tilvænning til ændrede gulvforhold, i forbindelse med flytning fra den ene stald til den anden.

Forsuringsanlæg er fravalgt af hensyn til proportionalitetsprincippet, da det er en teknologi, der normalt implementeres på hele bedriften, da teknologien ikke egner sig til en lille del af bedriften, idet der ikke kan påregnes fuld effekt af forsuringen i lager, såvel som ved udbringning, ved sammenblanding med almindelig gylle. Derudover vil der være et relativt stort energiforbrug, hvilket vurderes ikke at være proportionalt i forhold til miljøgevinsten. Desuden har lokalt biogasselskab efterspurgt kvæggylle, og forsuret gylle kan ikke bruges til afgangning.

Lolland Kommune vurderer, at der med ovennævnte til- og fravalg er taget de nødvendige forholdsregler under indtryk af økonomisk proportionalitet.

Der er i forbindelse med ansøgningen fremlagt dokumentation for, at ammoniakemissionen i det ansøgte projekt, med de anvendte tiltag, vil være lavere end det samlede anlægs, etableret med BAT-stald for dyretypen. Niveauet for BAT er fundet ved i it-ansøgningsystemet at beregne ammoniakemissionen fra det samlede dyrehold, hvor dyr i nyetablerede stalde indsættes i staldanlæg der betegnes som BAT for dyretypen. Således vil den samlede ammoniakemission fra det ansøgte projekt være 3.642,92 kgN/år mod 4.127,38 kgN/år med Kommunens niveau for BAT.

Lolland kommune vurderer derfor, at der for det ansøgte projekt, i tilstrækkeligt omfang er redegjort for kompensation for fravalget af BAT.

8.4 GØDNINGSSOPBEVARINGSANLÆG

BAT og godt landmandskab i forhold til opbevaring er bl.a. følgende tiltag:

- at man opbevarer flydende husdyrgødning i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- at der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- at beholderen tømmes en gang årligt og efterses for revner m.v.
- at beholderen kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen
- at beholderen er etableret med flydelag og der føres logbog

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

- at gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- at møddingen har fast bund med afløb til gylletank

Der er fravalgt: Gylleseparation, Gyllelagune og overdækning af gyllebeholder.

Det vurderes at den beskrevne drift med de stillede vilkår lever op til BAT.

8.5 BEDSTE TILGÆNGELIGE UDBRINGNINGSTEKNIK

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem; f.eks.:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (f.eks. ikke tilladt at bruge bredspredere til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer samt krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder

Der udarbejdes hvert år en mark- gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødernes forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen. Dette medfører at udvaskningen bliver så lille som mulig.

Der vil dog kunne forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra arealer hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Gylle udlagt med slæbeslange køres ud på veletablerede afgrøder. På sortjord og græsmarker nedfældes gyllen. Derved minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelser i planterne. Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløb. Husdyrgødningen udbringes normalt i hverdagene, og nedbringes inden for 6 timer.

Det vurderes, at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT.

9 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET

9.1 ALTERNATIVE LØSNINGER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

En alternativ mulighed for ejendommen kunne være at fordele dyrene over flere ejendomme. Ansøger har ikke umiddelbart en alternativ ejendom, da den anden ejendom han ejer ligger op til byzone.

Placeres dyreholdet og dermed bygninger og plansiloer over flere ejendomme, vil omkostningerne til opretholdelse af driften blive mærkbart forøget. Det kan hermed bevirke nedlæggelse af bedriften med samfundsøkonomiske tab til følge.

Der har været på tale at placere den ny stald på nordsiden af den eksisterende staldbygning, men denne model er fravalgt, da stalden af hensyn til turbulens, skal ligge uden for eksisterende byggefelt på ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Lolland kommune vurderer at de behandlede alternativer ikke er bedre end det ansøgte projekt.

9.2 0-ALTERNATIV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Udviklingen går i retningen af at der bliver færre landbrug i Danmark, og de landbrug der bliver tilnæ, bliver større. Hvis ansøger ikke følger udviklingen, betyder det at landbruget viger pladsen for andre og større virksomheder, som følger udviklingen.

Et 0-scenarie på denne ejendom vil betyde, at der ikke sker en nødvendig udvikling, og at den løbende tilpasning af anlægget, med udnyttelse af den bedst tilgængelige teknologi, ikke vil finde sted. Samtidig vil den nødvendige økonomi til opretholdelse af produktionen ikke være tilstede og produktionen må afvikles.

Et 0-scenarie vil også betyde at der ikke skal udarbejdes en miljøgodkendelse, med de forbedringer i forhold til miljøet der er forbundet hermed.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er Kommunens vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen på Lilleholm, ikke påvirker lokalområdet i negativ retning.

Med hensyn til nabogener, set i forhold til 0-alternativet kontra udvidelsen på Lilleholmsvej, er det kommunens vurdering, at udvidelsen på ejendommen ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne omkring Lilleholm end ved den nuværende produktion – jf. afsnit 6 om lugt-, støj- og fluegener samt lysforhold.

Det er kommunens vurdering af de socioøkonomiske konsekvenser, ved fastholdelse af 0-alternativet, dvs. fastholdelse af et konstant produktionsniveau, ville være en begyndende afvikling af produktionen. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

på slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer m.m.), og som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

---

10 HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Hvis ejendommen, i mod al forventning, inden for den nærmeste årrække skal nedlukkes, vil alle beholdere blive tømt, og foderrester vil blive fjernet. Oprydningen vil foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning.

Såfremt besætningen bliver ramt af en sygdom, der af veterinærmyndighederne kræver karantæne eller nødslagtning af dyrene, vil det foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning (lov 351 af d. 2/6-1999, § 9), som til fulde sikrer miljøet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Ved ophør af produktionen skal fodersiloerne, stalde, gylletanke og lagre tømmes og rengøres.

11 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ansøger har redegjort for at følgende forhold dokumenteres:

- At der af driftsregnskabet fremgår råvareforbruget (vand- og elforbrug)
- At der udarbejdes et gødningsregnskab
- Fodermaskiner efterses jævnligt og der foretages vejning af udfodret foder dagligt.
- Gyllebeholder og rør efterses jævnligt, og vil som minimum blive kontrolleret af gyllebeholderkontrollen hver 10. år.
- Der føres logbog over registrering af tæt flydelag.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer at management og dokumentation er dækkende, herunder i forhold til de særlige vilkår, som er stillet i miljøgodkendelsen.

Jævnfør afsnit 2.3 om gyldighed, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke er udnyttet inden for 3 år.

Derfor er der indsat et vilkår om egenkontrol, der skal sikre, at husdyrholdet er indsat inden udløbet af den fastsatte periode. Det er således ikke tilstrækkeligt, at en opbygning af dyreholdet er påbegyndt.

VILKÅR

Nedenfor præciseres hvilken type af dokumentation, bedriften skal præstere. Denne dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til den nævnte dokumentation.

- Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens produktionsniveauer er overholdt skal opbevares: Ydelseskontroller / Effektivitetskontroller/ andre kvitteringer for afsatte dyr
- Til dokumentation for, at vilkår vedr. fodringen er overholdt skal der opbevares foderanalyser / faktura for indkøbt foder / effektivitetskontrol / en-dages foderkontrol

Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Kontrol af aktiviteter i gyllebeholderen udføres i henhold til Skov- og Naturstyrelsens anvisning og indskrives i driftsjournalen:

- Dato for omrøring, transport (udbringning og flytning) samt tømning
- Dato for kontrol af flydelag, beskrivelse af reparation eller reetablering af overdækning
- Hvornår der er udført kontrol med restkapaciteten i gylletankene.

Følgende skal registreres i driftsjournal, der skal opbevares på bedriften:

- Hvornår der er foretaget fluebekæmpelse, med hvad og hvordan

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

Hvornår, der har været udført autoriseret kontrol af rørsamlinger og rørføringer til gylletransport, samt de fejl og mangler, der måtte være konstateret og udbedret.

Hvornår der er foretaget rengøring / desinfektion af staldafsnit med hvilke midler, mængder og hvordan.

Hvornår der er foretaget aflæsning af el-forbrug / vandforbrug samt aflæsningsværdier og hvad evt. der er foretaget for at reducere forbruget.

- Hvornår, der er foretaget aflæsning af gyllekøleanlæggets effektivitet. Hvornår der er foretaget kontrol og justering af gyllekøleanlægget, og hvad der er evt. er udført af vedligehold
- Aflæsningdata for timetæller på gyllekøleanlæg, el-pumpe, samt hvad der evt. er foretaget for at rette fejl og mangler

Om og hvornår der har været driftsstop (af produktion eller pumper), hvor længe, og hvorfor samt hvad der evt. er foretaget for at rette fejl og mangler.

12 BILAG

---

1. Samlet oversigt over vilkår
2. Foderkorrektio
3. Kapacitetserklæring
4. Bilag IV-arter i Lolland kommune
5. Anvendte kilder og referencer

Kortbilag:

1. Anlægstegning for staldafsnit og lagre
2. Kort med angivelse af afløbsforhold for ejendommen

12.1 SAMLET OVERSIGT OVER VILKÅR

---

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

Der er ikke fastsat vilkår under dette kapitel

2 GENERELLE FORHOLD

Der er ikke fastsat vilkår under dette kapitel

3 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- ❖ Den nye gyllebeholder kan opføres indtil 7 m fra naboskel og 8 meter fra offentlig vej.
- ❖ Den nye staldbygning kan opføres indtil 2,5 m fra offentlig vej

3.2 PLACERING I LANDSKABET

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- ❖ Den eksisterende stald må udvides med en tilbygning på 25 meter, svarende til maksimalt 860 m² samt der må etableres en ny stald på maksimalt 3.500 m².
- ❖ De nye bygninger må måle ca. 9,15 meter fra jord til tagryg, og den nye stald skal være af samme højde som eksisterende staldbyggeri. Facader og tag skal udføres i ikke reflekterende materialer.
- ❖ Den nye gylletank skal have en kapacitet på min. 3.500 m³ og maks. 4.500 m³ med en maks. diameter på 35 meter.
- ❖ Plansilopladsen skal have en murhøjde svarende til eksisterende siloer (3 meter), og må udvides som beskrevet med op til 1.585 m² svarende til et maksimalt totalt areal på 2.926 m²
- ❖ Møddingpladsen og kalvehytterne skal etableres på fast bund med afløb til gyllebeholder.

- ❖ Der skal etableres et afskærmende beplantningsbælte nord og syd for plansiloerne. Beplantningen skal i løbet af 4-5 år give en vedvarende, effektiv afskærmning.

4 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

4.1 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- ❖ Den samlede produktion må ikke overstige 282 malkekøer, 240 kvier, 80 kviekalve samt 154 tyrekalve (40 til 60 Kg), svarende til 513,86 DE.
- ❖ Den samlede produktion må ikke overstige 513,86 DE på årsplan. Indenfor de enkelte aldersgrupper tillades afvigelser i DE på +/- 5 % DE på årsplan, så længe det maksimale antal DE ikke overstiges.

- ❖ Gyllen i gyllekanalerne fra hver staldsektion skal som min. udpumpes 1 gang pr. måned

4.2 VENTILATION

VILKÅR

Der er ikke stillet vilkår i forbindelse med ovenstående.

4.3 FODRING

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- ❖ Der skal anvendes foder til malkekøer med maksimalt indhold af råprotein på 165 g råprotein/FE
- ❖ Samtlige husdyr i den pågældende dyregruppe og i det pågældende staldsystem på hele bedriften skal leve op til ovennævnte kvælstof krav. Dokumentation for skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar (jf. plantedirektoratets regler⁵) det efterfølgende år. Det kan f.eks. være effektivitetskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner eller afregninger fra slagteri, mejeri eller lignende

4.4 ENSILAGE

VILKÅR

Der er ikke stillet vilkår i forbindelse med ovenstående.

4.5 ENERGI- OG VANDFORBRUG

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

---

⁵ Plantedirektoratets vejledning om gødsknings- og harmoniregler

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

- ❖ Mælkekøleanlægget skal kontrolleres 1 gang pr. år af et autoriseret firma. Anlægget serviceres og justeres i henhold til producentens beskrivelse for optimal drift.
- ❖ Gyllekøleanlægget skal kontrolleres 1 gang pr. år af et autoriseret firma. Anlægget serviceres og justeres i henhold til producentens beskrivelse for optimal drift.
- ❖ Staldmekanik (foder og vand anlæg) serviceres, mindst 1 gange om året.
- ❖ Bedriften skal konsultere en energikonsulent i forbindelse med udvidelsen, og skal efterfølgende kunne dokumentere dennes forslag for kommunen.

4.6 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- ❖ Der må først foretages vask af traktorer, maskiner, redskaber, dyretransportvogn og sprøjte på ejendommen, når der er etableret en vaskeplads inkl. afløb, der overholder gældende lovgivning. Indtil da skal vask af sprøjteudstyr foregå i marken.

4.7 AFFALD

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- ❖ Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer. Dette betyder bl.a. at alt farligt affald skal sorteres i separate beholdere og at afleveringen til rette modtager skal kunne dokumenteres overfor kommunen

4.8 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

VILKÅR

- ❖ Ved dieseltanken og fodersiloerne skal der opstilles pullert med en styrke der kan modstå påkørsel
- ❖ Tankning af diesel skal foregå på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb via olie-udskiller, eller således at spild kan opsamles
- ❖ Tankpistol må ikke kunne fastlåses under påfyldning

4.9 DRIFTSFORSTYRELSE ER UHELD

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- ❖ En beredskabsplan for bedriften skal senest være udfærdiget og tilsendt Lolland Kommune ved ibrugtagning af hele eller dele af det nye byggeri.
- ❖ Der skal til en hver tid forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.
- ❖ "Nærved uheld" skal noteres, og der skal udarbejdes procedure med henblik på at forebygge situationen fremover. Driftspersonalet skal gøres bekendt med proceduren.

5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

5.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår

5.2 FLYDENDE HUSDYRGØDNING

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- ❖ Opbevaringskapacitet svarende til en produktion af husdyrgødning på min. 12 måneder
- ❖ Faste pumpeanlæg må ikke anvendes på gyllebeholderen på Lilleholmsvej 2, medmindre der laves en befæstet læsseplads med pumpebrønd og tilbageløb til gyllebeholderen. Alternativt kan der anvendes gyllevogn med egen påmonteret pumpe og returløb.
- ❖ Der skal, før udpumpning fra gyllekanalerne, (min. 1 gang pr. måned) føres kontrol med kapaciteten i gyllebeholderne.
- ❖ Hvis gyllebeholderne tages ud af drift, skal de rengøres. Såfremt gyllebeholderne afmeldes beholderkontrol, skal de gøres uanvendelige inden førstkomende 1. januar.

5.3 GYLLEKØLING

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- ❖ Køleanlægget skal serviceres 1 gang pr. år
- ❖ Køleydelsen af varmepumperne skal være min. 12 kWatt.
- ❖ Gyllekølingsanlæg i gyllekanalerne skal være i drift i året rundt (8.760 timer) svarende til en effektiv driftstid på min. 6.132 timer.
- ❖ Der skal være tæller til registrering af timeforbrug på varmepumpen til dokumentation af driftstiden
- ❖ Den månedlige driftstid skal indføres i driftsjournalen.

5.4 FAST GØDNING

VILKÅR

- ❖ Al produceret fast gødning skal opbevares på ejendommen møddingsplads, med afløb til gyllebeholder.

6 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

6.1 AMMONIAK OG NATUR

VILKÅR

På baggrund af ovenstående vurderinger stiller kommune følgende vilkår:

- ❖ Vandhullerne 7 og 8 på kort 1 skal oprensnes hvert 15. år.

6.2 LUGT

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Min. 2 dage før udbringning af gylle påbegyndes skal naboen varsles (enten pr. tlf. eller skriftligt; efter aftale med den pågældende nabo). Der skal i planlægningen af udbringningen (arealer og tidspunkt) tages hensyn til f.eks. større begivenheder som konfirmation og lignende.

- ❖ Såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således at lugten uden for ejendommen kan formindskes.

6.3 FLUER OG SKADEDYR

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv rotte- og fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- ❖ Dokumentation i form af kontrakt og tilsynsrapporter fra de indgåede aftaler vedr. bekæmpelse af div. skadedyr skal være tilgængelige for tilsynet og opbevares i min. 3 år.

6.4 TRANSPORT

VILKÅR

- ❖ Såfremt det anslåede årlige antal transporter i forbindelse med projektet, der fremgår af afsnit 6.4 overstiges med mere end 10 %, skal kommunen kontaktes og vurdere, om det medfører væsentlige gener for de omkringboende.

6.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til flere støjgener for omboende end forventet, skal virksomheden lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af støj. Planen skal kunne godkendes af kommunen, hvorefter den skal gennemføres.
- ❖ Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer: Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver referencetiden inden for den pågældende periode.

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Mandag-fredag ❖ kl. 07-18 (8 timer) ❖ Lørdag ❖ kl. 07-14 (7 timer) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Alle dage ❖ kl. 18-22 (1 time) ❖ Lørdag ❖ kl. 14-18 (4 timer) ❖ Søn- og helligdag ❖ kl. 07-18 (8 timer) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Alle dage ❖ kl. 22-07 (½ time) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Alle dage ❖ kl. 22-07 ❖ Maksimal værdi
❖ 55 db (A)	❖ 45 db (A)	❖ 40 db (A)	❖ 55 db (A)

- ❖ Maksimal værdien må om natten ikke overstige 55 dB(A).
- ❖ Normal kørsel med traktorer og landbrugsmaskiner i dagtimerne er ikke omfattet af støj-grænserne i ovennævnte vilkår. Ensilering og andre støjende aktiviteter i forbindelse med driften skal overholde støjkravene. Ensilering og andre støjende aktiviteter i forbindelse med driften kan ske døgnet rundt 3 dage om året uden krav om overholdelse af støjkravene. Det skal registreres i en journal, hvilke tidspunkter der ensileres døgnet rundt. På tilsynsmyndighedens forlangende skal det udover registrering i journal forinden anmeldes og accepteres af tilsynsmyndigheden.
- ❖ Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, skal ejendommen for egen regning efterwise, at de stillede støjkrav er overholdt.
- ❖ Støjmåling kan max. kræves 1 gang årligt på tilsynsmyndighedens forlangende. Målingerne skal udføres i overensstemmelse med miljøstyrelsens vejledninger herom.

6.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

VILKÅR

Der er ikke stillet vilkår i forbindelse med ovenstående.

6.7 LYS

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Såfremt Kommunen vurderer, at bedriften giver anledning til lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

7 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

7.1 BAGGRUND OG UDBRINGNINGSAREALERNE

VILKÅR

Der stilles ingen vilkår vedr. udbringningsarealerne, se dog afsnit 7.2 og 7.4.

7.2 PÅVIRKNINGER AF SØER OG VANDLØB

VILKÅR

På baggrund af ovenstående vurderinger stiller kommune følgende vilkår:

- ❖ Der skal etableres en dyrkningsfri bræmme på af mindst 2 meters bredde langs Kirkenorsløbet. Bræmmen bredde måles fra kronekantens begyndelse.

7.3 KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL FJORD & HAV

VILKÅR

Der er ikke stillet vilkår i forbindelse med ovenstående.

7.4 PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSKRAV (BILAG IV-ARTER)

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift:

- ❖ der skal etableres en 10m dyrkningsfri bræmme og en 20 meter udbringningsfri bræmme på alle sider af vandhul nr. 11 og vandhul nr. 14. Bræmmen skal måles fra den øvre vandhulsbrink på de sider af vandhullet, hvor der dyrkes.

7.5 KVÆLSTOF TIL GRUNDVAND

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ikke yderligere vilkår til projektet, hvad angår udledning af kvælstof og fosfor, der rækker ud over de generelle harmoniregler.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Der er ikke fastsat vilkår under dette kapitel

9 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET

Der er ikke fastsat vilkår under dette kapitel

10 HUSDYRBRUGETS OPHØR

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ Ved ophør af produktionen skal fodersiloerne, stalde, gylletanke og lagre tømmes og rengøres.

11 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

VILKÅR

Nedenfor præciseres hvilken type af dokumentation, bedriften skal præstere. Denne dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

- Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens produktionsniveauer er overholdt skal opbevares: Ydelseskontroller / Effektivitetskontroller/ andre kvitteringer for afsatte dyr
- Til dokumentation for, at vilkår vedr. fodringen er overholdt skal der foderanalyser / faktura for indkøbt foder / effektivitetskontrol / en-dages foderkontrol

Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkedelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Kontrol af aktiviteter i gyllebeholderen udføres i henhold til Skov- og Naturstyrelsens anvisning og indskrives i driftsjournalen:

- Dato for omrøring, transport (udbringning og flytning) samt tømning
- Dato for kontrol af flydelag, beskrivelse af reparation eller reetablering af overdækning
- Hvornår der er udført kontrol med restkapaciteten i gylletankene.

Følgende skal registreres i driftsjournal, der skal opbevares på bedriften:

- Hvornår der er foretaget fluebekæmpelse, med hvad og hvordan

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

Hvornår, der har været udført autoriseret kontrol af rørsamlinger og rørføringer til gylletransport, samt de fejl og mangler, der måtte være konstateret og udbedret.

Hvornår der er foretaget rengøring / desinfektion af staldafsnit med hvilke midler, mængder og hvordan.

Hvornår der er foretaget aflæsning af el-forbrug / vandforbrug samt aflæsningsværdier og hvad evt. der er foretaget for at reducere forbruget.

- Hvornår, der er foretaget aflæsning af gyllekøleanlæggets effektivitet. Hvornår der er foretaget kontrol og justering af gyllekøleanlægget, og hvad der er evt. er udført af vedligehold
- Aflæsningdata for timetæller på gyllekøleanlæg, el-pumpe, samt hvad der evt. er foretaget for at rette fejl og mangler

Om og hvornår der har været driftsstop (af produktion eller pumper), hvor længe, og hvorfor samt hvad der evt. er foretaget for at rette fejl og mangler.

12.2 FODERKORREKTION

Formler for kvælstof

Malkekøer, tung race:

Type 2: Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet, mælkeydelse og proteinprocenten i mælk skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formlen:

$$((\text{FE pr. årsko} \times \text{g råprotein pr. FE} / 6250) - (\text{kg mælk pr. årsko} \times \text{pct. protein i mælk} / 638) - 1,7) / 134,5.$$

Der skal anvendes følgende tal for FE (foderenhed) pr årsko, kg mælk pr. årsko og proteinprocent i mælk.

Gram råprotein pr. FE.

FE pr årsko = 6593

kg mælk pr. årsko = 8745

pct. protein i mælk = 3,41

g råprotein/FE = 165 g/FE (standard er 173)

12.3 KAPACITETSERKLÆRING

Kapacitetsberegning for Lilleholm

Oplysningerne er fra Landbrugets Byggeblad 95.03-03

Efter udvidelsen

Kvæg	Gylle	Fast gødning
282 malkekøer á stor race, sengebåsestald med spalter. 282 køer * 22,81 tons gylle =	6432 tons	
240 kvier (6-24 mdr.) á stor race, sengebåsestald med spalter. 240 kvier * 6,91 tons gylle =	1658 tons	
80 småkalve på strøelse (0-6 mdr.) 80 småkalve * 0,76 tons strøelse		61 tons
154 tyrekalve (0-2 mdr.) på strøelse 154 kalve* 0,32 tons strøelse		49 tons
Opsamling fra plansiloer 2.926 m ² * 0,4 m ³ pr. m ²	1.170 tons	
Opsamling fra fast plads 16m*27m *0,4m ³ pr m ²	173 tons	
I alt	9.433 tons	110 tons

Gyllebeholder	5.133 m ³	
Kanal		1.500 m ³
Ny gyllebeholder		3.500 m ³
Kapacitet efter		10.133 m³

Kapacitet efter inkl. kanaler: 10.133 m³ / (9.433 tons / 12 mdr.) = 12,9 mdr.

Kapacitet efter ekskl. kanaler: 8.633 m³ / (9.433 tons / 12 mdr.) = 11,00 mdr.

(køerne er ikke på græs)

Fast gødning har tidligere været opbevaret på gammel møddingsplads, men ønskes fremover opbevaret på fast bund med opsamling til gylletank.

12.4 BILAG IV-ARTER I LOLLAND KOMMUNE

Art	Udbredelse/lokaltet	Er særligt sårbar overfor	Væsentligt påvirket af projektet
Brandts Flagermus	Arten findes på få lokaliteter i Lolland Kommune.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i huse (og træer). Overvintrer i kældre, miner m.v.	Nej
Vandflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintningsområder. Findes i hule træer i nærheden af jagtområderne. Overvintrer i miner, kældre, brønde m.v. Jager over vandflader.	Nej
Frynseflagermus	Arten findes på få lokaliteter i Lolland Kommune.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder Findes i hule træer, knyttet til skovområder. Overvintrer i miner, kældre m.v.	Nej
Troldflagermus	Arten findes på flere lokaliteter i Lolland Kommune.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer; stærkt knyttet til ældre løvskov.	Nej
Dværgflagermus	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Overvintrer i bygninger og hule træer.	Nej
Brunflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- overvintringssteder. Er knyttet til hule træer i løvskov.	Nej
Sydflagermus	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger. Stærkt mennesketilknyttet art.	Nej
Skimmelflagermus	Arten findes på en enkelt lokalitet i området ved Nakskov Fjord.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Arten har udelukkende kvarter i bygninger året rundt.	Nej

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

Art	Udbredelse/lokalitet	Er særligt sårbar overfor	Væsentligt påvirket af projektet
Bredøret Flagermus	Ved overvågning. detektorlytning i 2002-2005 blev registreret ved Søholt og Hamborg Skov. Det tyder på, at arten er mere udbredt og almindelig øst for Store Bælt end tidligere antaget.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger, kældre m.v.	Nej
Langøret Flagermus	Arten findes på flere lokaliteter i Lolland Kommune. Meget tyder på, at den ikke er sjælden, men blot overset mange steder.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i bygninger og hule træer.	Nej
Stor vand-salamander	Almindeligt forekommende i hele kommunen (på nær den østlige del?).	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Udsætning af fisk. Findes i lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.	Ja En forøget kvælstofudledning vil på sigt ændre vegetationssammensætningen og hermed påvirke deres levesteder.
Løgfrø	Kun fem recente forekomster: fire ved Kramnitse og en ved Lundegårde (ingen angivet i Håndbogen).	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Yngler i lysåbne, vegetationsrige, rene vandhuller. Raster på arealer med løs jord, hvor den kan grave sig ned.	Nej
Løvfrø	Almindeligt forekommende i den vestlige del af kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i lysåbne, lavvandede vandhuller, rent vand, rig undervandsvegetation. Raster i brombærbuske, tjørn, gedebled, slåen .	Nej

Art	Udbredelse/lokaltet	Er særligt sårbar overfor	Væsentligt påvirket af projektet
Spidssnudet frø	<p>Almindeligt forekommende i hele kommunen.</p> <p>Det ser dog ud til, at den er forsvundet fra landbrugslandet, men har overlevet der, hvor der er moser, enge eller strandenge.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i vandhuller og søer gerne i sammenhæng med anden natur (eng, mose).</p> <p>Raster i enge, sumpede områder nær ynglestedet.</p>	Nej
Springfrø	<p>Almindeligt forekommende i hele kommunen.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Udsætning af fisk, ænder.</p> <p>Vandhuller uden fisk.</p> <p>Raster i bunker af sten og kvas i skove, levende hegn m.v.</p>	Ja En forøget kvælstofudledning vil på sigt ændre vegetations sammensætningen og hermed påvirke deres levesteder.
Grønbroget tudse	<p>Almindeligt forekommende i området omkring Nakskov Fjord og langs Lollands sydvestlige kyst; flere fund i den nordlige (Birket – Pederstrup) og sydøstlige (Holeby – Fuglse – Hyldtofte) del af kommunen, og på Fejø, Rågø og Lindholm.</p>	<p>Ophør eller ændring af driften i yngleområder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i lysåbne vandhuller med lav vegetation på brinkerne, og f.eks. markoversvømmelser. "Pionerart".</p> <p>Raster på land nær yngle vandhul f.eks. under sten, jordhuller.</p>	Ja En forøget kvælstofudledning vil på sigt ændre vegetations sammensætningen og hermed påvirke deres levesteder.
Strandtudse	<p>Et par forekomster i området ved Nakskov Fjord, en ved Riddertoft, en ved Kramnitse og en på Lindholm. Nogle af disse bestande er meget små og truede.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i lavvandede, lysåbne, udtørrende vandhuller f.eks. på græssede strandenge.</p> <p>Raster i åbne områder med lav vegetation f.eks. græssede strandenge. Graver sig ned i jorden.</p>	Nej

Miljøgodkendelse af Lilleholmsvej 2, Rødby

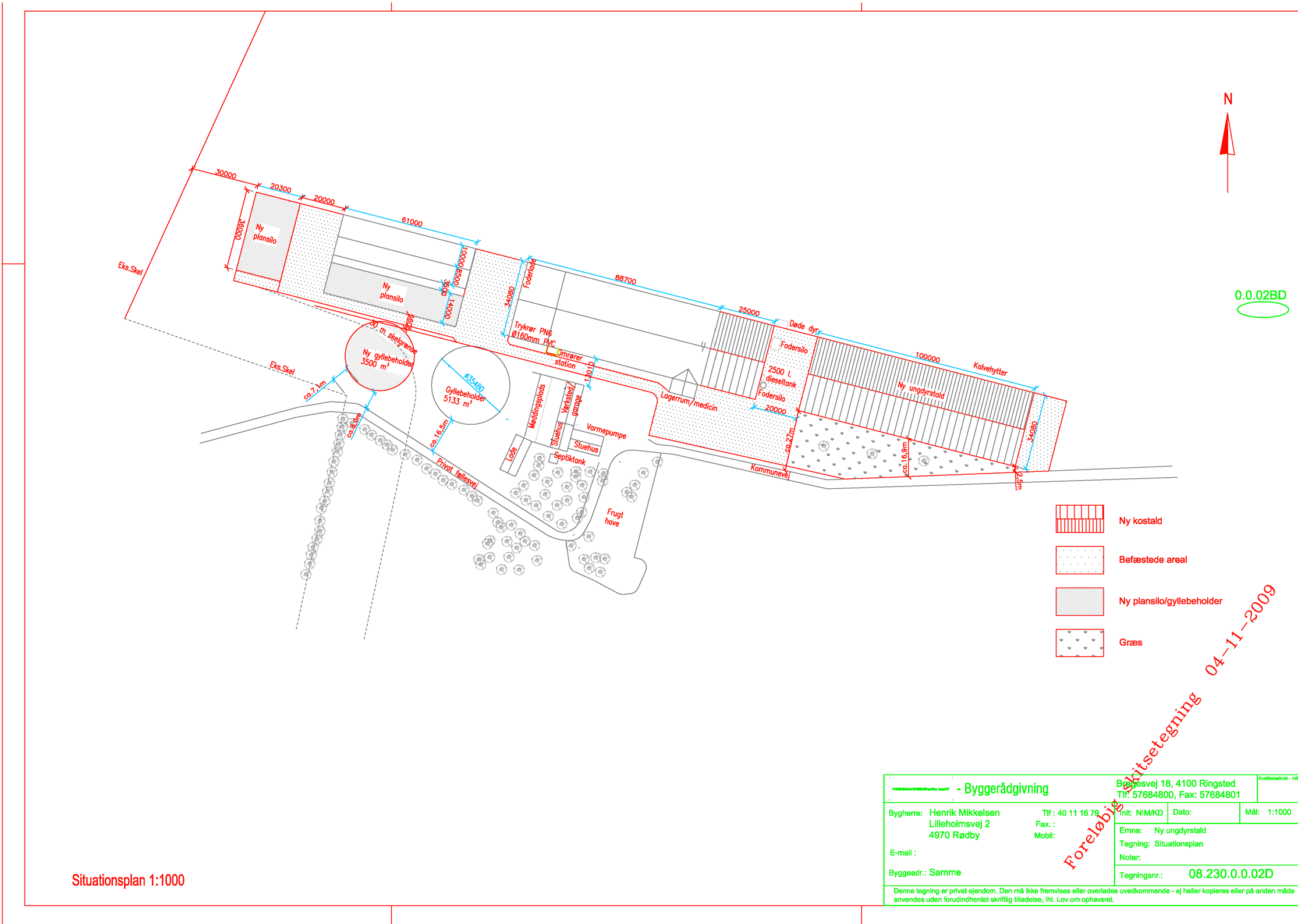
Art	Udbredelse/lokalitet	Er særligt sårbar overfor	Væsentligt påvirket af projektet
Klokkefrø	Uddøde på Lolland ca. 1975. Der har været en bestand i den nordvestlige del af kommunen.		Nej
Markfirben	Der vides kun lidt om artens tidligere forekomst. Den har tilsyneladende altid været sjælden på Lolland.		Nej
Eremit	Findes i Halstedkloster Dyrehave og Maltrup Skov. Tidligere fundet i Keldskov og Kristianssæde Skov (senest set i 1980'erne).	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Lever i gamle løvtræer med smuldfyldte huller. I skove, parker.	Nej
Enkelt Månerude	Har haft forekomster i digegrave. Senest set i 1918 ved Rødbyhavn.	Tilgroning, vandstandssænkning, naturlig succession.	Nej
Mygblomst	Enkelte gamle voksesteder i den østlige del af kommunen	Tilgroning, vandstandssænkning.	Nej

12.5 ANVENDTE KILDER OG REFERENCER

- 1) Ansøgningsmateriale
- 2) Manual vedr. vurdering af de lokale miljøeffekter som følge af luftbåret kvælstof ved udvidelser og etablering af større husdyrbrug, 2003 (Ammoniakmanualen) af Skov- og Naturstyrelsen (opdateret udgave, dec. 2005)
- 3) Basisanalyse del I for vanddistrikt 35, hovedopland II
- 4) Basisanalyse del II for vanddistrikt 35, hovedopland II. Vurdering af vandforekomsters tilstand. Risikovurdering.
- 5) Basisanalyse for Natura 2000 område 173, Smålandsfarvandet og Guldborgsund med kyster. Storstrøms Amt 2006.
- 6) GIS-temaer fra www.arealinformation.dk vedr. DEVANO-kortlagte naturtyper og levesteder, beskyttede naturtyper, §7-naturtyper, risikoanalyser for målsatte vandløb, nitrat- og fosforklasser, nitratfølsomme indvindingsområder samt drikkevandsområder.
- 7) GIS-temaer fra Storstrøms amt med fund af sjældne og rødlistede arter: planter, padder, krybdyr, pattedyr og insekter.
- 8) Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV (www.dmu.dk/pub/FR635.pdf)
- 9) Habitatbeskrivelser, årgang 2005. Beskrivelse af danske naturtyper omfattet af habitatdirektivet (NATURA 2000 typer). www.dmu.dk/1_Om_DMU/2_Tvaer-funk/3_fdc_bio/ta/Habitat-beskrivelser-app4b-ver102.doc
- 10) Habitatdirektivbekendtgørelsen (Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, nr. 408 af d. 1. maj 2007, med senere ændringer.)
- 11) Lolland Kommune 2008: Registrering af sjældne padder i Lolland Kommune. Upubliceret arbejdsdokument udarbejdet af Kåre Fog for Lolland Kommune.
- 12) Lolland kommune 2009: upublicerede registreringer foretaget af AGLAJA v. Egitl Plöger i foråret 2009 i forbindelse med husdyrgodkendelsessager.
- 13) Oplysninger på www.vandognatur.dk
- 14) Oplysninger på www.fugleognatur.dk
- 15) Oplysninger på www.naturdata.dk
- 16) Oversigt over botaniske lokaliteter 3: Lolland, Falster, Møn og Bornholm (Miljøministeriet, 1982)
- 17) Dansk Pattedyratlas (2007). Gyldendal. ISBN 13: 9788702055061

12.6 ANLÆGSTEGNING FOR STALD OG LAGRE

12.7 KORT MED ANGIVELSE AF AFLØBSFORHOLD FRA EJENDOMMEN

